

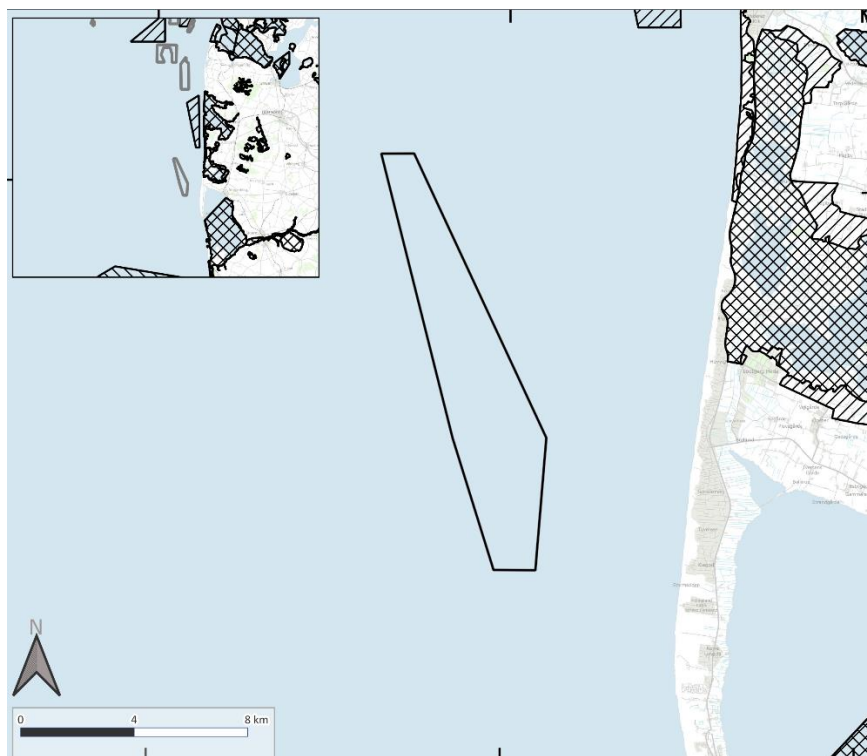

Kystdirektoratet
Højbovej 1
7620 Lemvig
CVR: 25 79 83 76

Erhverv
Tilladelse nr. 865-2022-82622
J.nr. 2022 - 82622
Ref. sawth
Den 3. marts 2025

Tilladelse til indvinding af råstoffer i bygherreområde 578-AA Husby Klit

Kystdirektoratet meddeles hermed tilladelse til indvinding af råstoffer i bygherreområde 758-AA Husby Klit. Tilladelsen er meddelt i henhold til § 20, stk. 2, nr. 3, i lov om råstoffer, jf. lovbekendtgørelse nr. 1230 af 20. november 2024 (herefter råstofloven)

Figur 1 Oversigtskort over bygherreområde 578-AA Husby Klit. Kortbilag inkl. koordinater fremgår af tilladelsens bilag 2

Afgørelsen offentliggøres på Miljøstyrelsens hjemmeside d. 3. marts 2025

Klagefristen udløber den 31. marts 2025

Tilladelsen udløber når den udlagte mængde er opbrugt, eller senest d. 1. april 2035

Indhold

Tilladelse til indvinding af råstoffer i byherreområde 578-AA

Husby Klit..... 1

1. Tilladelsens Vilkår..... 4

1.1. Generelle Vilkår 4

1.2. Tilladelsens varighed 4

1.3. Indberetning af indvindingsdata 4

1.4. Vederlag..... 4

2. Sagens grundlag 5

2.1. Formål 5

2.2. Ansøgte indvindingsområde 5

2.3. Råstofressourcen..... 5

1.1. Ansøgte indvindingsaktivitet 6

1.2. Alternativer 6

1.3. Overvågning af indvinding 7

1.4. Miljøkonsekvensvurderingen 7

Havbund, dybde og dynamik 8

Bundflora og Fauna 9

Fisk og Fiskeri 11

Fugle 13

Havpattedyr..... 15

Miljømål og indsatsprogrammer 17

Marinarkæologiske interesser 21

Rekreative interesser 22

Sejladsforhold 22

Ammunition 23

Øvrige erhvervsinteresser..... 23

Kumulative effekter 24

Natura 2000 væsentlighedsvurdering..... 26

Marine Bilag IV-arter 29

Miljøkonsekvensrapportens sammenfattende vurdering..... 30

3. Høringssvar 30

4. Miljøstyrelsens begrundelse for afgørelse om tilladelse. 30

4.1. Danmarks Havplan 31

1.1. Områdeafgrænsning 31

1.2. Råstofressourcen og indvindingsmængden 32

1.3. Indvindingsaktivitet..... 32

1.4. Overvågning af indvindingsaktiviteten..... 33

1.1. Miljøstyrelsens vurdering af miljøkonsekvensvurderingen 34

Havbund, dybde og dynamik 34

Bundflora- og fauna 35

Fisk og Fiskeri 36

Fugle 37

Havpattedyr..... 38

Miljømål og indsatsprogrammer 38

Marinarkæologiske interesser 47

Rekreative interesser 48

Sejladsforhold	48
Ammunition	48
Øvrige erhvervsinteresser.....	49
Kumulative effekter	49
Internationale beskyttelsesområder og Natura 2000- væsentlighedsvurdering	50
Marine Bilag IV-arter	51
Miljøstyrelsens konklusion.....	51
5. Klagevejledning.....	52
5.1. Underrettelse	53
Bilag 1 Områdespecifikke vilkår	54
Bilag 2 Kortbilag: Områdeafgrænsning	55

1. Tilladelsens Vilkår

1.1. Generelle Vilkår

Indvinding må kun finde sted inden for det afgrænsede område og på de områdespecifikke vilkår, der fremgår af bilag 1 og 2 til denne tilladelse.

I øvrigt skal de til enhver tid gældende generelle vilkår for råstofindvinding følges.¹ De generelle vilkår for råstofindvinding fremgår af bilag 4 i råstofbekendtgørelsen².

Indvindingen kan først igangsættes, når klagefristen er udløbet, uden at der er indgået klage.

1.2. Tilladelsens varighed

Tilladelsen gælder efter klagefristens udløb fra den 1. april 2025 og indtil den maksimale tilladte mængde er opbrugt, dog senest den 1. april 2035.

Miljøstyrelsen kan til enhver tid ændre, begrænse eller tilbagekalde en tilladelse meddelt i henhold til råstoflovens § 20, hvis betingelserne i råstoflovens § 24 er opfyldt.

1.3. Indberetning af indvindingsdata

Tilladelsesindehaver skal efter indvinding indberette oplysninger om indvindingen til Miljøstyrelsen. Indberetningerne foretages i Det Marine Råstofindberetningssystem MARIS³.

Oplysning om mængde af indvundne råstoffer danner bl.a. grundlag for Miljøstyrelsens opgørelse af den indvundne mængde i området, og for opkrævning af vederlag i henhold til råstoflovens § 22 a og kapitel 10 i råstofbekendtgørelsen.

Indberetning vedrørende pågældende tilladelse skal ske med angivet tilladelsesnummer: **865-2022-82622**.

1.4. Vederlag

Der betales ikke vederlag for indvinding efter denne tilladelse, da materialet anvendes til kystbeskyttelse i henhold til tilladelse efter § 16, stk. 1, i lov om kystbeskyttelse, jf. råstoflovens § 22 a, stk. 4 nr. 1.

¹ Jf. § 16 i bekendtgørelse nr. 1680 af 17. december 2018 om efterforskning og indvinding af råstoffer fra søterritoriet og kontinentalsoklen.

² Bekendtgørelse nr. 1680 af 17. december 2018 om efterforskning og indvinding af råstoffer fra søterritoriet og kontinentalsoklen (herefter råstofbekendtgørelsen).

³ Link til MARIS: <https://raastofindvinding.dk/>

2. Sagens grundlag

Kystdirektoratet søger om tilladelse til indvinding efter § 20, stk. 2, nr. 3 i bygherreområde 578-AA Husby Klit. Der er en gældende tilladelse i området, der udløber 10. marts 2025.

Kystdirektoratet gennemførte efterforskning i bygherreområdet 17. - 19. juni 2020 og miljøundersøgelser d. 15., 17. og 18. juni 2021. Kystdirektoratet søger nu om en ny 10 årig tilladelse.

Til grund for sagen ligger:

- Ansøgning om tilladelse til indvinding i bygherreområde 578-AA Husby Klit, Kystdirektoratet, 2. november 2022, opdateret 25. oktober 2024
- Miljøkonsekvensvurdering: "Råstofefterforskning i bygherreområde 578-AA Husby Klit. Miljøkonsekvensrapport og væsentlighedsvurdering. WSP, 2. november 2022. Opdateret 25. oktober 2024 inklusiv notat til Miljøstyrelsen, som er indarbejdet i MKV og ansøgning.
- Notat: Svar på supplerende oplysninger for bygherreområde 578-AA Husby. Oktober 2024.
- Efterforskningsrapport "Efterforskning og kortlægning af resterende sandressourcer i bygherreområde 587-AA Husby Klit, Nordsøen for Kystdirektoratet. GEUS rapport 2021/22
- Miljøstyrelsen lægger herudover statusundersøgelser i bygherreområde 578-AA Husby Klit fra 2019 og 2022 grund for sagen.

2.1. Formål

Ifølge ansøgningen, skal råstofferne fra ansøgte indvindingsområde 578-AA Husby Klit bruges til kystbeskyttelse langs Vestkysten på fællesaftalestrækningen mellem Lodbjerg og Nymindesbæk. Sandet der indvindes vil fortrinsvis blive anvendt på Husby Klitplantage-Søndervig, Nordre Holmsland Tange og Søndre Holmsland Tange.

2.2. Ansøgte indvindingsområde

Det ansøgte bygherreområde 578-AA Husby Klit ligger ud for den nordlige del af Ringkøbing Fjord 5 km fra kystlinjen. Ansøgningsområdet har et areal på 33,3 km² og dybden i området varierer fra ca. 14 m til 23 m.

Ansøgningsområdet er et aktivt bygherreområde, hvor Kystdirektoratet gennem længere tid har haft tilladelse til at indvinde sand til kystfodringsprojekter langs den jyske vestkyst. Der blev ikke fundet stenede naturtyper inden for ansøgningsområdet under de geologiske undersøgelser, og derfor omfatter ansøgningen hele det eksisterende bygherreområde 578-AA Husby Klit med samme områdeafgrænsning som hidtil.

2.3. Råstofressourcen

På baggrund af de geologiske forundersøgelser blev der estimeret en total ressourcevolumen på 46,0 mio. m³ i bygherreområde 578-AA Husby Klit baseret på det holocæne mobile overfladelag. Fordi Kystdirektoratet ikke vil indvinde til bunden af ressourcen, har man i beregningen af ressourcemægtigheden trukket volumen af den nederste 0,5 m fra. Deraf er der ca. 32,3 mio. m³ tilgængelig for indvinding.

Den kortlagte råstofressourceenhed består af mellem- til grovkornet sand med indslag af grus og varierende indslag af fint sand. Middelkornstørrelsen vurderes generelt at variere imellem 0,3-0,6 mm, svarende til mellem til groft sand og er gennemsnitligt 0,42 mm (Rambøll, 2019).

Baseret på tidligere borer og antages det i rapporten, at sedimentet under ressourceenheden overvejende består af finkornet, hovedsageligt leret sediment.

Der er arealer, hvor den mobile sandressource er tynd, men der argumenteres i miljøkonsekvensrapporten for, at kortlægningen af ressourcetykkelserne er et øjebliksbillede, da der løbende transporteres store mængder sand langs den jyske vestkyst. På grund af denne mobilitet argumenterer Kystdirektoratet for, at hele det ansøgte område fortsat er relevant, da området løbende genopfyldes med sand.

Kystdirektoratet gør endvidere opmærksom på, at den ansøgte indvindingsmængde og den tilbageværende restmængde i bygherreområdet samlet udgør 87 % af den totale råstofressource, og derfor bør kunne indvindes i området.

2.4. Ansøgte indvindingsaktivitet

Der søges om tilladelse til at indvinde en totalmængde på 20 mio. m³ over en ny 10-årig periode, med en maksimal årlig indvindingsmængde på 4 mio. m³. Det forventes dog, at en sådan maksimalindvinding kun vil blive nødvendig i forbindelse med storme og større erosionshændelser. Sådanne hændelser forventes op til to gange i den 10-årige tilladelsesperiode. Derfor forventer man, at den gennemsnitlige årlige indvinding vil være ca. 2 mio. m³ i år uden ekstremhændelser.

Fordringsindsatsen er ifølge ansøgningen mere ambitiøs end tidligere, da kysten nogle steder er rykket tilbage. Den ansøgte råstofmængde skal kompensere for det efterslæb, der er opstået.

Indvindingen skal foregå med slæbesugning. Yderscenerierne dækker 2-3 indvindingsfartøjer (med laststørrelse på 2.000 m³) med lang varighed af indvindingsarbejde og efterfølgende sandfodring, eller indvinding med 1-2 skibe (21.000 m³) med kort varighed af arbejdet. Der vil maksimalt blive udført to sandfodringskampagner ad gangen på samme strækning eller på to strækninger samtidig. Indvindingen ved to kampagner vil maksimalt omfatte 2-4 store skibe (med laststørrelse på 21.000 m³) eller 4-6 små skibe (laststørrelse på 2.000 m³).

Indvindingen kan foregå hele året og 24 timer i døgnet. Der er redegjort for, at der ved en maksimal årlig indvinding på 4 mio. m³ vil være indvindingsaktivitet i ansøgningsområde 578-AA Husby Klit 7-187 dage om året, mens der ved den forventede gennemsnitlige årlige indvinding forventes indvindingsaktivitet i 7-93 dage om året.

2.5. Alternativer

Ifølge ansøgningsmaterialet kan materialerne ikke hentes på land, idet man skal sandfodre med samme type sand som findes på strandene. Af samme årsag er det heller ikke muligt at erstatte den ansøgte ressource med oprensings- og uddybningsmateriale fra havne, da materialer, der oprenses ikke har en

sammensætning, der ligner sandet på strandene langs strækningen. Der kan ifølge ansøgningen ikke peges på alternativer.

Uden kystbeskyttelse vil den gennemsnitlige årlige tilbagerykning af kysten ifølge ansøgningsmaterialet, være mellem 1-4 m om året. Hvis der ikke gives tilladelse til indvinding i ansøge indvindingsområde 578-AA Husby Klit, fremgår det af ansøgningen, at sandet til sandfodring enten vil skulle hentes i øvrige eksisterende bygherreområder i Nordsøen, hvilket vil øge sejlafstande, eller at et nyt indvindingsområde må findes.

2.6. Overvågning af indvinding

I den tidligere tilladelse (NST-7323-00017) er der stillet vilkår om, at der skal gennemføres statusundersøgelser for hver 3. mio. m³, der indvindes i bygherreområde 578-AA Husby Klit. Kystdirektoratet har i ansøgningen søgt om, at dette vilkår fjernes. Det begrundes i ansøgningen med, at området er meget dynamisk med stor sandvandring igennem området, og at man ikke ved de hidtil gennemførte statusundersøgelser har påvist observerbar indflydelse på naturen.

Der er ifølge ansøger, ikke observeret væsentlige ændringer i dybde og hældning i ansøgningsområdet, og der blev kun observeret et enkeltstående nyt slæbespor på ca. 100 meters længde i den sydvestlige del af området i 2022, hvor ressourcetykkelsen er mellem 1 og 2 meter. Det dynamiske miljø underbygges endvidere af statusundersøgelser udført i området, samt flere afsnit i miljøkonsekvensvurderingen.

Da der i tidligere undersøgelser ikke er fundet væsentlige ændringer af havbund, dyr og planter i ansøgningsområdet, samt at der med de ansøgte indvindingsmængder, vil skulle foretages statusundersøgelser med meget korte mellemrum, synes der ifølge ansøger ikke at være grundlag for at fortsætte med at udføre statusundersøgelser for hver gang der er indvundet 3 mio. m³.

2.7. Miljøkonsekvensvurderingen

Miljøkonsekvensrapporten følger krav til efterforskning og miljøvurdering i råstofbekendtgørelsen (BEK nr. 1680 af 17. december 2018) og krav til udarbejdelse af miljøkonsekvensrapport i sager omfattet af §11, stk.1 og bilag 7 i miljøvurderingsloven (LBK nr. 4 af 3. januar 2023). Der er desuden udarbejdet en Natura 2000-væsentlighedssvurdering for de nærliggende Natura 2000-områder og deres udpegningsgrundlag (jf. Habitatbekendtgørelsen BEK nr. 1098 af 21. august 2023 og Råstofbekendtgørelsen).

Miljøkonsekvensvurderingen behandler de miljø-og naturmæssige konsekvenser i relation til en fuld udnyttelse af den ønskede indvindingsmængde på 20 mio. m³ i ansøgningsområdet: nuværende bygherreområde 578-AA Husby Klit.

Miljøkonsekvensrapporten tager udgangspunkt i ansøgningsområdet, samt den 500 m brede påvirkningszone. Vurderingerne er foretaget på baggrund af de potentielle påvirkninger ved indvinding af den restmængden, der var i bygherreområdet ved miljøundersøgelsens udførelse, samt den ansøgte mængde, som tilsammen udgør vurderingsmængden.

Miljøkonsekvensvurderingen bygger på det værst tænkelige scenarie, hvor der indvindes 4 mio. m³ hvert år. Dog er de sandsynlige miljøpåvirkninger forventeligt langt mindre, og derfor behandles også gennemsnitsindvindingen på 2 mio. m³ årligt, som minimumpåvirkningen på alle parametre gennem hele miljøkonsekvensvurderingen.

Indvindingsscenariet er beskrevet under afsnittet om den ansøgte indvindingsaktivitet ovenfor.

Det følger af råstofbekendtgørelsen, at miljøkonsekvensvurderingen skal omfatte både den ansøgte mængde og restmængden i indvindingsområdet. På tidspunktet for miljøundersøgelsen var der 7,8 mio. m³ i restmængde på gældende tilladelse. Derfor er vurderingerne baseret på indvinding af en total *vurderingsmængde* bestående af restmængden + ansøgningsmængden på 28 mio. m³ over 14 år (2021-2035), 4 mio. m³ hvert år, men med et forventet årligt gennemsnit på 2 mio. m³.

I de følgende afsnit refereres de vurderinger af påvirkninger fra indvindingsaktiviteten, som er behandlet gennem miljøkonsekvensrapporten.

Havbund, dybde og dynamik

Ansøgningsområdets beliggenhed i et dynamisk miljø betyder, at der i følge miljøkonsekvensvurderingen er en betydelig sandtransport i området. Denne dynamik underbygges af miljøundersøgelserne i forbindelse med nærværende ansøgning, samt statusundersøgelserne, der har været udført i forbindelse med den forrige indvindingstilladelse i ansøgte område 578-AA Husby Klit, som viser tydelig omfordeling af sand i form af markante bølgeribber og relativ hurtig udjævning af tidligere slæbesugningsspor.

Slæbesugning kan frembringe 1,5-4 m bredde og 0,5-1,5 m dybe sugespor, afhængig af de anvendte fartøjer. Mellem sugesporerne vil der være havbundsareal, som ikke berøres og som vil være upåvirket.

Arealpåvirkningen ved indvinding af 4 mio. m³ estimeres i miljøkonsekvensvurderingen at påvirke 25 % (8,2 km²) af ansøgningsområdets areal på ét år. Det årligt påvirkede areal vil forventes at være mindre, da man de fleste år forventer en gennemsnitlig årlig indvinding på 2 mio. m³, som kun vil påvirke 12 % (4,1 km²) af ansøgningsområdet. Over 14 år (gældende tilladelse + nærværende ansøgning) vil samlet set 172 % af områdets havbundsareal blive påvirket af indvindingsaktiviteten, svarende til, at hele indvindingsområdets areal vil blive påvirket 1,7 gang, hvis indvinding af vurderingsmængden (28 mio. m³) fordeles jævnt i indvindingsområdet over de 14 år. Indvindingen vil dog ofte være koncentreret i mindre delområder, og bunden vil derfor kunne blive påvirket flere gange i samme delområde.

Andelen af ansøgningsområdets areal, hvor der forekommer en sandressource, der dyb nok til, at der kan indvindes, kan variere afhængig af sedimentdynamik, sandtransport og tilførsel af sand i løbet af indvindingsperioden. Det vurderes derfor, at indvindingen potentielt kan påvirke hele ansøgningsområdet, selvom der under de geologiske undersøgelser kun blev kortlagt en sandressource i 93 % af området (se afsnit om råstofressourcen).

Råstofindvinding kan potentielt medføre substrattypeændringer, hvis indvindingen medfører blotlægning af andre substrattyper under sandressourcen som fjernes ved indvindingen, men ifølge miljøkonsekvensvurderingen vil sammensætning af sedimenter i ansøgningsområdet ikke ændres, da man ikke har til hensigt at indvinde til bunden af ressourcen, men tilstræber at efterlade et restlag. Kystdirektoratet har oplyst, at man så vidt muligt undgår områder, hvor ressourcen er tynd, og hvor man risikerer at der kan komme lerklumper med op i lasten ved indvinding. Selvom det kan forekomme, at indvindingsfartøjet ganske lokalt får indvundet ned i de underliggende lerlag, vurderes en midlertidig blotlægning ikke at medføre væsentlige påvirkninger på havbunden, da ler i forvejen blotlægges naturligt af den naturlige dynamik i området, og hurtigt vil blive overlejret med sand igen. Derfor vurderes indvindingen at kunne medføre en ubetydelig påvirkning af substrattypen i ansøgningsområdet.

Den gennemsnitlige dybdeændring vil efter tilladelsesperiodens udløb (14 år fra miljøkonsekvensvurderingens udgangspunkt) være 0,8 m, mens havbunden lokalt kan sænkes ned til 3 m i de mest indvindingspåvirkede steder. Det forventes, at den naturlige sandtransport løbende vil genopfylde indvindingsspor med sand. Man har set i statusundersøgelserne, at slæbespor hurtigt bliver udjævnet og overlejret med sand. Tidshorisonten for en fuld retablering af indvindingsområdet til oprindelige forhold kendes ikke, men man vurderer, at det vil foregå over en længere tidshorisont på mere end 5 år.

Dybdepåvirkningen vurderes at kunne få en lav påvirkningsgrad, men med en lang og samlet set en mindre negativ påvirkning i indvindingsområdet. Havbunden i påvirkningszonen og i det øvrige havområde påvirkes ikke af dybdeændringer.

Råstofindvinding kan medføre sedimentspredning samt omlejring af sediment på havbunden. Da Kystdirektoratet ikke skal sortere råstofferne, er udnyttelsesprocenten omkring 97,5 % og deraf forventes kun et begrænset (ca. 2,5 %) sedimentspild. Det vil i følge miljøkonsekvensvurderingen primært være den finkornede del af materialet eller enkelte sten, der returneres.

Sedimentspredningen og omlejringen af sediment vil ifølge miljøkonsekvensvurderingen forekomme i umiddelbar nærhed af skibet viser tidligere udførte modelberegninger af sedimentspild fra råstofindvinding på Jyske Rev. Det refereres, at målinger tidligere har vist, at størstedelen af det spildte materiale var bundfældet inden for 150 m (maksimalt 10 g sediment pr. m²) fra indvindingsfartøjet. Eventuelle finere sedimenter som ler, silt og finsand vurderes at ville blive transporteret med strømmen og aflejres på store vanddybder i Skagerrak mod nord. Sedimentspildet vil bestå af samme substrattyper, som findes i ansøgningsområdet i forvejen og sedimentspildet vil derfor ikke medføre ændringer i sammensætningen af substratet hverken i ansøgningsområdet eller påvirkningszonen. Heraf bliver det vurderet, at sedimentspildets påvirkning på substrat- og dybdeforhold er lav, lokal, kortvarig og reversibel og samlet set ubetydelig negativ i ansøgningsområdet og påvirkningszonen.

Bundflora og Fauna

Forhold i ansøgningsområdet er i miljøkonsekvensrapporten bekræftet på baggrund af de gennemførte feltundersøgelser (visuelle verifikationer med ROV optagelser) fra

juni måned.

Indvindingsområdets habitater udgøres af naturtype 1b, sandbund og naturtype 2, blandet bund med indslag af grus og småsten med enkelte større sten. Naturtype 1b udgør ca. 75 % af ansøgningsområdets areal, og naturtype 2 udgør de resterende 25 %. Der blev ikke observeret naturtype 3 og 4 i ansøgningsområdet eller dets påvirkningszone.

Bundflora blev ikke observeret formodentligt pga. den relativt store dybde (14,4-23,8 meters dybde på ROV-stationer).

Bundfaunasamfundene beskrives som normale langs vestkysten, i områder med tilsvarende dybde- og salinitetsforhold. Der blev ikke registreret rødlistede eller særligt sårbare arter.

I miljøkonsekvensvurderingen vurderes det, at råstofindvindingen kan påvirke bundsamfundet som følge af habitattab, ændringer i dybde- og substratforhold og sedimentspredning.

Råstofindvinding medfører en direkte påvirkning, som vil fjerne substrat, samt tilhørende fauna, der hvor indvindingen foregår. Mobilt fauna vil i nogen grad kunne undgå sugehovedet. Habitattabet er, ifølge miljøkonsekvensvurderingen, reversibelt og midlertidigt, da genindvandring af bunddyr til de indvindingspåvirkede områder kan begynde så snart indvindingen er afsluttet. Bunddyr vurderes at kunne genetableres indenfor 2-5 år efter indvindingens ophør. Ifølge miljøkonsekvensvurderingen vil indvindingen medføre en midlertidig ændring i biodiversiteten i ansøgningsområdet, og et reduceret antal arter kan forekomme inden for ansøgningsområdet i genetableringsperioden for bundsamfundet. Da en stor del af indvindingsområdet påvirkes samlet set (172 % over 14 år), vurderes indvindingen at kunne medføre en væsentlig negativ påvirkning på bundfauna i ansøgningsområdet. Bundflora- og faunadiversiteten i påvirkningszonen og i Nordsøen uden for området vil ikke blive påvirket.

Man vurderer, at der ikke vil ske substrattypændringer af betydning, og at dybdeændringerne på maksimalt 3 m ikke er store nok, til at medføre væsentlige ændringer i det bundfaunasamfund der findes i området. Denne type bundfaunasamfund findes på alle dybder i området og er observeret i andre bundfaunaundersøgelser i tilsvarende dybdeintervaller langs Vestkysten. Dybdeændringer vurderes dermed ikke at begrænse bundfaunaens genindvandring til det indvindingspåvirkede område. Deraf vurderes det, at påvirkningen vil være ubetydelig for bundfauna i ansøgningsområdet.

Bundfaunaen i området er tilpasset det dynamiske miljø på Vestkysten, og må forventes at kunne tåle stor variation i suspenderes sediment og sedimentoverlejring. Af denne årsag vurderes det i miljøkonsekvensvurderingen, at den begrænsede sedimentspredning og -aflejring fra råstofindvindingen medfører en ubetydelig påvirkning på bundfauna i ansøgningsområdet og påvirkningszonen.

Fisk og Fiskeri

Til dette afsnit har konsulenterne indhentet data fra nærværende miljøundersøgelser, samt fra viden om fiskeriet fra EMODnet og udførte analyser af fiskeriintensiteten i ansøgningsområdet 578-AA Husby Klit.

Der blev under videooptagelserne observeret fløjfisk og fladfisk, herunder især søtunge, rødspætte og ising, samt tegn på fladfiskefouragering. Derudover så man hvilling, torskefisk, tobis, knurhavne samt kutling. På naturtype 2 blev også observeret havkarusse, tangspræl, kutling, voksne og juvenile tunger, panserulk, knurhane, snippe og diverse fiskeyngel.

I miljøkonsekvensvurderingen bringes en tabel over arternes forekomst og forventede forekomst i ansøgningsområdet, samt kommercielle interesse for fiskeri af arten, baseret på de data, der har været tilgængelige, da ansøgningen blev indsendt.

Fødegrundlaget for fisk i ansøgningsområdet er domineret af børsteorme, muslinger, krebsdyr og mindre fisk for de fiskespisende arter. Fødearterne er alle almindelige for Vestkysten og Nordsøen.

I og omkring ansøgningsområde 578-AA Husby Klit er der ifølge konsulenternes undersøgelser et potentielt gydeområde for tobis og opvækstområde for sild, brisling og potentielt tunge. Der blev desuden observeret enkelte juvenile torsk under miljøundersøgelserne, og ifølge ICES kan der forekomme større mængder af juvenile torsk i området. Selvom ansøgningsområdet ligger i et område, hvor der er mellemstore forekomster af torskeæg, er havområdet ud for Husby dog ikke et kendt gyde- eller opvækstområde for torsk.

De vigtigste kommercielle fiskearter i Nordsøen, ICES område IV, hvor ansøgningsområdet er beliggende, inkluderer tunge, torsk, sej, hvilling, kuller, tobis, rødspætte og pighvar. Fiskeriet foregår både med bundsløbende og ikke bundsløbende redskaber, og i ansøgningsområdet fiskes primært i den sydlige del af ansøgningsområdet, hvor området er kendt for tobisfiskeri. I miljøkonsekvensvurderingen bemærkes det, at tobis kan være sårbar over for råstofindvinding, grundet deres adfærd, hvor de voksne individer graver sig ned, og der er sammenfald mellem artens valg af gydeområder og de sedimenttyper, der indvindes.

Miljøkonsekvensvurderingen indeholder en fiskerianalyse, som belyser betydningen af ansøgningsområdet 578-AA Husby Klit for det kommercielle fiskeri og specifikt for tobisfiskeri. Af analysen fremgår det, at ansøgningsområdet er af væsentlig interesse for fiskeriet, da godt 9 % af de gennemsnitlige landinger fra de to ICES-områder (41F7 og 41F8), som ansøgningsområdet er beliggende i, stammer fra fiskeri i 578-AA Husby Klit. Den gennemsnitlige landingsværdi fra 578-AA Husby Klit ligger ca. 5 kr. under den gennemsnitlige landingsværdi for de to ICES-områder, hvilket ifølge miljøkonsekvensvurderingen indikerer, at landingerne hovedsageligt består af industrifisk.

Ansøgningsområdet er af fiskerne vurderet som værende en tobisbanke, og området er i øvrige analyser angivet som et egnet område til fiskeri efter tobis. Fiskerianalysen har vist, at fiskeriet efter tobis ved Husby Klit udgør under 1 % af

Danmarks samlede landinger af tobis. I miljøkonsekvensvurderingen vurderes ansøgningsområdet dog ikke at være et vigtigt område for tobisfiskeri. Der redegøres for, at områder, hvor der fiskes efter tobis, er udbredt i store dele af Nordsøen, og at der findes mange andre og væsentligt større tobisbanker i Nordsøen, som fiskeriet fortsat kan anvende, hvis råstofindvinding fortsætter i ansøgningsområdet 578-AA Husby Klit.

Den direkte påvirkning fra råstofindvindingen kan forstyrre fisk og fiskeri ved at skræmme fiskene ud af området imens indvindingen foregår, ved indskrænkning af mulige fiskepladser og ved reduktion af habitat- og fødegrundlag. Potentielt kan gyde- og opvækstområder påvirkes lokalt i ansøgningsområdet.

Ved den maksimale årlige indvindingsmængde kan bortskræmning ske mellem 7-187 dage om året. Antallet af dage med indvindingsaktiviteter, der kan skræmme fiskene væk, afhænger af antal skibe, lastkapaciteten, og hvor mange strækninger der sandfodres på samtidigt (se evt. ansøgte indvindingsaktivitet). Det forventes dog, at fisk der skræmmes væk kan søge tilflugt og føde i andre tilsvarende områder i nærheden imens indvindingen foregår. Genindvandringen af fisk sker ifølge miljøkonsekvensvurderingen hurtigt efter indvindingsaktiviteternes ophør.

Fødegrundlaget for fisk er generelt sparsomt i ansøgningsområdet. Intensiv indvinding kan reducere mængden af byttedyr i det påvirkede område. På grund af de dynamiske forhold i indvindingsområdet, er infaunaen domineret af hurtigt koloniserende arter, som vil kunne genetablere sig indenfor 2-5 år. Endvidere udgør ansøgningsområdet kun en mindre del af det samlede fourageringsområde.

Indvinding i ansøgningsområdet vil ifølge miljøkonsekvensvurderingen kun påvirke en begrænset del af de potentielle gydeområder for tobis, og udgøre en meget lille del af de potentielle opvækstområder for sild, brisling og tunger langs den jyske vestkyst. Der argumenteres for, at substrattyperne og dybderne er almindeligt udbredte langs Vestkysten, og derfor vurderer man, at indvindingens direkte påvirkning på fiskebestande, gyde- og opvækstområder langs Vestkysten er lokal, midlertidig til langvarig, af middel forstyrrelsesgrad, og reversibel. Samlet set vurderes den direkte påvirkning som mindre til moderat, afhængig af indvindingsscenariet (se afsnit 2.4).

Substrattypen i ansøgningsområdet vil ikke ændres betydeligt, og selvom der er risiko for blotlægning af moræneler lokalt, vil ansøgningsområdets egnethed som habitatområde for eksisterende fiskearter ikke blive ændret. Derfor vurderes substrattypeændringer samlet set som ubetydelige for fisk, gydeområder og fiskeri i selve området.

Dybdeændringerne forventes ikke at få betydning for fødearter eller fiskearter i ansøgningsområdet, selvom de vurderes langvarige (> 5 år). Ændringerne er reversible og med lav påvirkningsgrad på grund af den naturlige dynamik i området. Samlet set vurderes de forventede dybdeændringer at være ubetydelige for fisk, gydeområder og fiskeri i området.

Sedimentspild i forbindelse med indvindingen kan kortvarigt føre til øgede koncentrationer af sediment i vandet, som kan påvirke pelagiske fisk som sild, samt gyde- og opvækstområder. I miljøkonsekvensvurderingen bemærkes det, at

sedimentkoncentrationen i vandet langs den jyske vestkyst naturligt kan ligge over 10 mg/L i forbindelse med kraftig vind i området. Det vurderes, at lignende koncentrationer kan forekomme inden for få hundrede meter af indvindingsfartøjet. Det kan lokalt medføre, at fisk kortvarigt vil undgå området. Fiskene i det dynamiske miljø vurderes dog, at være tilpassede periodisk forhøjede sedimentkoncentrationer over havbunden og i vandsøjlen.

Sedimentspredningen vil være lokal af udbredelse, kortvarig, reversibel og påvirkningen på fisk i området vurderes at være ubetydelig. Da området ligger i et naturligt dynamisk miljø med høj resuspension, vurderes påvirkningen af sedimentspil på fiskeæg og –laver også at være ubetydelig. Samlet set vurderes sedimentspredningen kun kortvarigt at kunne påvirke fisk og fiskeri i ansøgningsområdet og påvirkningszonen.

Erhvervsfiskeri vil kunne foregå parallelt med råstofindvinding i ansøgningsområdet, hvis parterne kommunikerer med hinanden om, hvor der fiskes og hvor der foregår råstofindvinding. Selvom der foregår en del fiskeri i området, herunder tobisfiskeri, har konsulenterne vurderet, at det kun er en lille del af det samlede tilsvarende fiskeri i lignende områder. Desuden har fiskeriet foregået parallelt med råstofindvinding i området i en lang periode. Af de grunde, vurderer man, at indvindingen have en middel forstyrrelsesgrad på fiskeriet.

Fugle

I miljøkonsekvensvurderingen er der lavet en gennemgang af de hav- og kystfugle der kan forekomme i havområdet omkring ansøgningsområdet, samt hvilke arter der kan forventes at anvende ansøgningsområdet. Miljøkonsekvensvurderingen bygger på eksisterende data og videnskabelige undersøgelser, herunder fugletællinger og undersøgelser i forbindelse med vindmølleparker.

I området blev der fundet flere relevante fødeemner for fugle. Ifølge miljøkonsekvensrapporten var dækningsgraden af infauna og epifauna lav til middel i indvindingsområdet. Faunadækningen blev vurderet som normal for denne naturtype langs Vestkysten både for uberørte og eksisterende råstofindvindingsområder. De fleste fuglearter, der lever af bunddyr foretrækker vanddybder på under 20 m. Dybderne i vandområdet og tilstedeværelsen af egnede fødeemner gør ansøgningsområdet til et egnet fourageringssted for havdykænder. Ansøgningsområdet kan desuden forventes at udgøre et egnet rasteområde for lommer i vinter- og forårsmånederne, ligesom det i miljøkonsekvensvurderingen bemærkes, at rastende alkefugle, samt en række mågefugle (stormmåge, hættemåge, sildemåge, sølvmåge, svartbag og ride), og i mindre grad sule og mallebuk kan forventes at bruge området til fouragering.

Indvindingsaktiviteternes påvirkning på fuglene vurderes i miljøkonsekvensvurderingen potentielt at forekomme ved ændring af havbunden, fjernelse af fødeemner, sedimentspredning, samt støj og forstyrrelser.

Påvirkningen som følge af, at bundfauna fjernes vil være størst for de fuglearter, der henter deres føde på havbunden i ansøgningsområdet, herunder havdykænder såsom sortand, ederfugl, fløjlsand og rødstrubet lom, der ud over fisk også kan tage krabber og søstjerner.

Miljøkonsekvensvurderingen vurderer, at de fiskespisende fuglearter (måger, skarv, storkjove, mallebuk og trækkende terner) til dagligt fouragerer over store afstande og derfor har rig mulighed for at søge føde andre steder. Den direkte forstyrrelse og den indirekte påvirkning af fødegrundlaget, vurderes at være lav for disse arter.

Fjernelse af fødeemner, vurderes i miljøkonsekvensvurderingen, at være en middel-høj påvirkning på de fuglearter, der primært lever af bundfauna. I miljøkonsekvensvurderingen nævnes sortand, ederfugl, fløjlsand og rødstrubet lom. Det bemærkes, at det er blevet estimeret, at op til 2.000 sortænder opholder sig i området i vintermånederne, samt et mindre antal fløjlsænder og ederfugle. Men da der er foregået indvinding i området i en længere årrække, og da der ifølge eksisterende data forekommer en del havdykænder i området, kan dette ifølge miljøkonsekvensvurderingen tyde på, at indvindingen ikke har forhindret fuglene i at fouragere i ansøgningsområdet.

Fjernelse af fødeemner vurderes som en middel påvirkning af lokale ynglende fuglearter, såsom dværgerterne, splitterne, fjordterne og havterne. Denne vurdering er begrundet med, at ynglefuglene er nødt til at fouragere i nærheden af ynglekolonierne, men at ansøgningsområdet er mindst 5 km fra land, og at kun 12-25 % af ansøgningsområdets areal påvirkes årligt.

Overordnet vurderes påvirkningsgraden af fjernelse af fødegrundlag for alle fuglearter som middel, lokal, reversibel og midlertidig til langvarig, afhængig af antallet af dage, hvor indvindingen foregår (se afsnit 2.4 om ansøgte indvindingsaktivitet). Samlet set er fjernelse af fødegrundlag en mindre-moderat negativ påvirkning af fugle i ansøgningsområdet. Der vil ingen påvirkning være af fødegrundlaget i påvirkningszonen eller i havområdet udenfor.

Ændring af havbunden vurderes at være ubetydelig for fuglene, da fjernelse af råstofressourcen ikke forårsager substrattypeændringer, og da dybdeændringerne ikke er kritiske for hverken fiskespisende fugle eller rastende havdykænder og kun vil påvirke et meget lille areal inden for ansøgningsområdet. Derfor vurderes dybdeændringerne at være mindre negative i ansøgningsområdet.

Sedimentspredning har en mindre negativ påvirkning i ansøgningsområdet. Effekten af nedsat sigtbarhed kan kortvarigt påvirke fourageringsmulighederne i ansøgningsområdet under indvindingen, men udbredelsen vil være begrænset til omkring indvindingsfartøjet, og de største påvirkninger på de fleste fugle vil relatere sig til støj og visuelle forstyrrelser.

Indvindingens støj og visuelle påvirkning kan medføre et funktionelt tab af levested for rastende vandfugle, da fugle må forlade ellers egnede levesteder i den periode, hvor arbejdet foregår. Skibstrafik kan forstyrre rastende fugle. Rød- og sortstrubet lom, samt alk og lomvie er mere følsomme arter over for råstofindvindingens støj og forstyrrelser. Indvindingsfartøjer sejler dog langsommere end almindelig skibstrafik, og i miljøkonsekvensvurderingen formodes forstyrrelsen at være mindre.

Indvinding af den maksimale årlige mængde på 4 mio. m³ vil lokalt kunne betyde en forøgelse af trafikintensiteten fra moderat-høj, men det bemærkes, at man kun forventer at indvinde den maksimale årlige indvindingsmængde to gange i

tilladelsens løbetid. Den forventede gennemsnitlige årlige indvinding på 2 mio. m³ vil ikke forøge antallet af sejlads i området.

Fordi der er sæsonvariation i forekomsten af vandfugle i området, vil den potentielle påvirkning fra indvindingen være størst fra november til april. Der er registreret et stort antal sorttænder, samt ederfugl og fløjlsand i området omkring ansøgningsområdet. Der argumenteres dog for at indvindingen skal finde sted i et område, som i forvejen er præget af forskellige typer af forbigående forstyrrelser fra råstofindvinding og erhvervsfiskeri, og områdets fugle vurderes i nogen grad at være tilvænnet sådanne påvirkninger. Desuden forventes det at være lavsæson for råstofindvinding i den periode, hvor vejret gør arbejdet vanskeligt.

Da kun et mindre areal af ansøgningsområdet påvirkes årligt (12-25 %) og området allerede vurderes at være påvirket af sejlads og indvindingsaktivitet, vurderes påvirkningen på rastende og fouragerende fugle som følge af støj og forstyrrelser i en kortvarig periode (7-187 dag/år), ikke at medføre en væsentlig merbelastning af fugle i området. Det midlertidige funktionelle tab af levested vil ikke kunne påvirke fuglenes fitness eller bidrage til øget mortalitet hos vandfuglene i området.

Påvirkningen fra indvindingen vurderes samlet set at være en mindre-moderat negativ påvirkning i ansøgningsområdet, ubetydelig i påvirkningszonen og i havområdet udenfor.

Havpattedyr

I Nordsøen er der fem hjemmehørende havpattedyr: marsvin, gråsæler, spættede sæler, hvidnæser og vågehvaler, som regelmæssigt forekommer i den danske del af Nordsøen. Alle hvalarter er bilag IV arter, mens sælerne står på bilag II og V i EU's habitatdirektiv. Miljøkonsekvensvurderingen fokuserer på de ovenfor nævnte arter.

Marsvin, der forekommer i ansøgningsområdet, formodes at tilhøre Nordsø-populationen. På baggrund af en modellering af fordelingen af marsvin i Nordsøen i sommermånederne, antages det, at der i ansøgningsområdet er en lav forekomst af marsvin sammenlignet med den øvrige del af Nordsøen. Der er ikke påvist særlige yngleområder i nærheden, men det vurderes, at marsvin kan yngle overalt i de danske farvande. Det formodes, at marsvin kan forekomme i hele området døgnet rundt, og potentielt kan søge føde i ansøgningsområdet.

Miljøkonsekvensvurderingen angiver, at også hvidnæser kan forekomme i Nordsøen. Der er en stabil bestand af vågehvaler i Nordsøen og både hvidnæse og vågehval observeres i den centrale del af Nordsøen fra marts-september.

Der findes ingen fældnings- eller ynglelokaliteter for hverken spættet sæl eller gråsæl i nærheden af ansøgningsområdet, men begge arter formodes ifølge miljøkonsekvensvurderingen at kunne forekomme sporadisk i og omkring ansøgningsområdet.

Indvindingsaktiviteterne i ansøgningsområdet kan potentielt medføre forstyrrelse og levestedsforringelse for havpattedyr, som evt. måtte forekomme i området.

Indvindingsaktiviteterne kan påvirke tilgængeligheden af føde, da der fjernes fødeorganismer fra havbunden og antallet af fisk kan reduceres omkring indvindingslokaliteten i perioden, hvor råstofindvindingen foregår. Det vurderes i miljøkonsekvensrapporten, at det påvirkede område vil være meget lille i forhold til udbredelsen af lignende havbund/fødesøgningsområder, som er tilgængelige for marsvin, hvidnæser, vågehvaler og sæler i området. I miljøkonsekvensrapporten bemærkes det desuden, at påvirkningen på bundfauna vil være midlertidig, og at havpattedyr vil kunne søge føde andetsteds i perioden, hvor råstofindvindingen foregår. På denne baggrund vurderes det samlet set, at forstyrrelse af havbunden vil være en negativ, men mindre påvirkning på havpattedyr.

Substrattypen ændres ikke og dybdeændringerne vurderes ikke at påvirke fødeudbuddet i ansøgningsområdet væsentligt. Sedimentspredning fra råstofindvinding kan potentielt forringe fødesøgningsmulighederne ved at forøge koncentrationen af suspenderet sediment i vandsøjlen. Forøgede koncentrationer af suspenderet sediment vil dog kun forekomme i ansøgningsområdet og kun i mindre grad i påvirkningszonen. Graden af suspenderet sediment, der når ud i påvirkningszonen, vil være afhængig af strømforholdene på indvindingstidspunktet. Marsvin og hvidnæser søger føde ved brug af ekkolokalisering, mens vågehvaler fanger føde ved brug af barder, og sæler bruger deres knurhår og i mindre grad deres syn til at lokalisere bytte. I miljøkonsekvensvurderingen vurderes øgede sedimentkoncentrationer derfor ikke at være en direkte forstyrrelse, men indirekte kan havpattedyr påvirkes, hvis sedimentkoncentrationerne reducerer fødetilgængeligheden for arterne. Da havpattedyr ofte forekommer i habitater med høj turbiditet, og sedimentspredningen fra råstofindvindingen generelt er af lokal udbredelse, er det ifølge miljøkonsekvensrapporten, ikke sandsynligt, at øget turbiditet vil have en væsentlig påvirkning på havpattedyr i området. Samlet vurderes det derfor i miljøkonsekvensrapporten, at sedimentspredningen fra indvindingen vil have en ubetydelig påvirkning på de nævnte havpattedyr.

Støj kan derimod være en større forstyrrelse for marine pattedyr, og indvindingsfartøjet kan alene ved sin tilstedeværelse virke forstyrrende. I nærværende tilfælde vil den primære kilde til undervandsstøj være motorstøj samt pumpeaktiviteten i sugerøret ved havbunden. Råstofindvinding producerer lavfrekvent støj, hovedsageligt under 1 kHz.

Sæler har en bedre hørelse end marsvin ved lavere frekvenser. På trods af, at sæler kan detektere støjen på længere afstand end marsvin, vil man formentligt, grundet større følsomhed over for støj hos marsvin, se adfærdsændringer hos marsvin tidligere end hos sæler. Det vurderes imidlertid, at marsvin er i stand til at tilvænne sig lyden fra skibstrafik. I nærværende miljøkonsekvensvurdering har man inkluderet en støjmodellering af støj fra råstofindvinding i Nordsøen. Med udgangspunkt i resultaterne fra denne model, vurderes det usandsynligt, at marsvin, hvidnæse, vågehval eller sæler udsættes for risiko for permanente høreskader, da det vil kræve at dyrene opholder sig under 5 m fra indvindingsfartøjet, når sugestøjen når maksimum støjproduktion. Det vurderes desuden, at dyrene har gode muligheder for at forlade nærområdet i perioden, fra indvindingsfartøjet er ankommet og til indvindingen foregår ved maksimal sugestyrke og dermed støjproduktion. Sandsynligheden for, at indvindingen medfører permanent høretab hos havpattedyr er derfor meget lav, lokal og kortvarig.

Støjen kan dog medføre adfærdsmæssige påvirkninger, hos marsvin ca. 2,4 km fra indvindingsfartøjet svarende til 18,5 km² omkring skibet. Sælerne kan adfærdspåvirkes på afstande op til ca. 3,9 km fra indvindingsfartøjet. Grundet manglende viden, er hvidnæse og vågehvaler ikke inkluderet modelleringen, da der ikke findes tålegrænser for adfærdsmæssige forstyrrelser for disse arter.

Havpattedyr, som befinder sig inden for ansøgningsområdet, påvirkningszonen og potentielt i en lille del af det omkringliggende havområde kan blive forstyrret og fortrængt i perioden, hvor aktiv indvinding foregår. Hvis der indvindes med flere skibe samtidig, kan dyrene samlet set blive fortrængt fra et større område. Ved ansøgte indvinding vil der være langt til nærmeste Natura 2000-områder med marsvin på udpegningsgrundlaget.

I miljøkonsekvensvurderingen vurderes det, at havpattedyrene til en vis grad er tilpasset til skibstrafikken i området, og at de har mulighed for at fortrække til andre lignende fødesøgningsområder langs Vestkysten og i Nordsøen, mens indvindingen i ansøgningsområdet pågår. Desuden vurderes fødeværdien for havpattedyr at være lav – middel i ansøgningsområdet. Samlet set vurderes indvindingsstøjen på havpattedyr som mindre negativ i ansøgningsområdet og påvirkningszonen og ubetydelig i havområdet udenom.

Miljømål og indsatsprogrammer

Vandområdeplaner og vandkvalitet

Ansøgningsområde 578-AA Husby Klit ligger inden for vandrammedirektivets 12-sømilsgrense, men udenfor 1-sømilegrænsen. Derfor er ansøgte indvinding udelukkende vurderet i forhold til potentiel påvirkning af kemisk tilstand.

Ansøgningsområdet ligger i vandområde 218 Vesterhavet 12-sm, hvor den kemiske tilstand er vurderet som ikke-god ifølge tilstandsvurderingerne til vandområdeplanerne 2021-2027. Denne klassificering er baseret på overskridelse af de kvalitetskriterier for miljøfarlige forurenende stoffer (MFS), der er fastsat i bekendtgørelse om fastlæggelse af miljømål (BEK nr. 1625 af 19. december 2017). Summen af brandhæmmere (BDE) og kviksølv i biota, samt nonylphenoler i sediment overskrider tærskelværdierne for disse stoffer i forhold til de fastsatte miljøkvalitetskrav på det tidspunkt, hvor miljøkonsekvens-vurderingen er lavet til Miljøstyrelsen. Siden er der kommet nye tilstandsvurderinger, som behandles i Miljøstyrelsens begrundelsesafsnit 4.6 om miljømål og indsatsprogrammer.

I umiddelbar nærhed af ansøgningsområdet findes få kilder til MFS, som inkluderer to mindre udløb fra rensningsanlæggene Sneppedalen og Houvig, samt nærliggende havvindmølleparker. I miljøkonsekvensvurderingen har man vurderet, at der ikke vil være påvirkninger med MFS fra industriudledninger, jordforureninger, akvakulturer eller ammunition på havbunden, da disse kilder ikke findes i området.

I miljøkonsekvensrapporten undersøges det om målte koncentrationer af MFS fra tidligere undersøgelser i området omkring ansøgningsområdet overskrider udvalgte grænseværdier i sediment. Miljøtilstanden vurderes på baggrund af grænseværdier i prioriteret rækkefølge: 1) Miljøkvalitetskrav, 2) kvalitetskriterier udviklet af

Miljøstyrelsen, og 3) regionalt fastsatte tærskelværdier fra enten HELCOM eller OSPAR.

Indvindingsaktiviteterne vil ifølge miljøkonsekvensvurderingen ikke medføre en mertilførsel af nogen af de prioriterede MFS. Vurderingen begrundes med, at de dynamiske forhold, der naturligt er langs den jyske vestkyst betyder, at der er en hyppig resuspension og omlejring, og deraf løbende opblanding og iltning af overfladesedimentet, som råstofindvindingen foregår i. Disse naturlige processer medfører, at eventuelle MFS bundet til det organiske stof i det øvre sedimentlag ikke vil være bundet i sedimentet længe, men konstant vil resuspenderes i vandsøjlen, hvorfor MFS i det øvre sedimentlag ifølge miljøkonsekvensvurderingen må forventes allerede at indgå i baggrundskoncentrationen. Der vil derfor ikke være tale om en frigivelse af en ellers bunden pulje af MFS.

Endvidere argumenteres der for, at når de fleste MFS generelt har lav opløselighed i vand, vil de forekommende MFS, der måtte være i sedimentet og som ophvirvles og spredes med sedimentspildet i forbindelse med indvinding, hurtigt sedimentere ud igen, og således kun i mindre grad forventes at kunne opløses i vandsøjlen.

Når der udelukkende indvindes sand fra det øvre sandlag, som i forvejen jævnlige mobiliseres i vandsøjlen, argumenterer man for, at indvindingen udelukkende medfører en omfordeling af den eksisterende belastning og de eksisterende mængder af miljøfarlige stoffer i vandområdet. Det vurderes heraf, at råstofindvindingen hverken vil forårsage en direkte eller en indirekte tilførsel af MSF til vandområderne omkring ansøgningsområdet, idet der ingen mertilførsel/ekstratilførsel vil være til vandsøjlen eller sedimentet som følge af indvindingsaktiviteterne.

Den kemiske tilstand vil derfor ikke blive påvirket af indvinding i ansøgningsområde 578-AA Husby Klit. Indvindingsaktiviteterne i det konkrete ansøgningsområde vil ifølge miljøkonsekvensvurderingen ikke kunne medføre en tilstandsforringelse af eller være til hinder for målopfyldelse i vandområder 218, eller i det tilstødende vandområde 133.

Danmarks Havstrategi

I henhold til Danmarks Havstrategi forholder man sig i miljøkonsekvensvurderingen til alle 11 deskriptorer:

D1 Biodiversitet: målt som antal arter og artssammensætningen, vil ifølge miljøkonsekvensvurderingen blive påvirket midlertidigt i forbindelse med indvinding på grund af fjernelse af bundfauna- og fiskearter ved indvinding af sand i ansøgningsområdet. Forstyrrelsen er reversibel med en forventet genetableringstid på 2-5 år, og vurderes således ikke at være til hindring for at opnå og fastholde god miljøtilstand i vandområdet Nordsøen. Man vurderer ikke, at indvindingen i 578-AA Husby Klit vil påvirke bestandsstørrelser af fugle og havpattedyr, da indvindingen ikke vil forårsage væsentlig fortrængning eller direkte dødelighed, og der maksimalt vil være potentielt moderate påvirkninger på fugle og havpattedyr lokalt i ansøgningsområder, mens havområdet udenfor ikke påvirkes. Biomassen af plankton i havområdet forventes ikke påvirket, i det frigivelsen af næringsstoffer fra sedimentet til være lavt (jf. D5)

Man vurderer, at indvindingen ikke vil kunne påvirke havstrategiens miljømål eller hindre opnåelse af god miljøtilstand for deskriptoren, Biodiversitet.

D2 Ikke hjemmehørende arter: vurderes i miljøkonsekvensvurderingen ikke at være relevant for råstofindvindingen, da de benyttede indvindingsfartøjer opererer i danske farvande. Skulle det være nødvendigt at mobilisere fartøjer fra andre farvande, vil man følge procedurer for behandling af ballastvand.

D3 Erhvervsmæssigt udnyttede fiskebestande: Indvindingsaktiviteter kan forstyrre fisk ved at indskrænke mulige gyde- og opvækstområder samt føre til en reduktion af habitat- og fødegrundlag. Det vurderes dog i miljøkonsekvensvurderingen, at det påvirkede område i ansøgningsområdet, kun udgør en ubetydelig del af det samlede fourageringsområde, samt gyde- og opvækstområde for fisk i Nordsøen og Skagerrak, herunder for de kommercielle arter (12-25% af ansøgningsområdet påvirkes pr. år). Substrattype og dybder er desuden almindelige i Nordsøen og langs Vestkysten uden for ansøgningsområdet.

Indvindingens påvirkning på fiskebestandene, samt gyde- og opvækstområder i ansøgningsområdet, er i miljøkonsekvensvurderingens afsnit om fisk og fiskeri vurderet som mindre til ubetydelig i ansøgningsområdet, ubetydelig i påvirkningszonen og uden påvirkning i havområdet udenfor. Ansøgte indvinding vurderes derfor, hverken alene eller kumulativt med andre projekter og aktiviteter i området, at ville give anledning til væsentlige påvirkninger på havbunden, gyde- og opvækstområder, fødegrundlaget eller bestandene af kommercielle fiskearter i Nordsøen og Skagerrak generelt. På det grundlag vurderer konsulenterne derfor, at projektet ikke vil kunne påvirke havstrategiens miljømål eller forhindre opnåelsen af god miljøtilstand for denne deskriptor i Nordsøen og Skagerrak.

D4 Havets fødenet: Der er ifølge miljøkonsekvensvurderingen, ingen relevante miljømål for denne deskriptor. Der anvendes derfor relevante indikatorer fra D1. Det er beskrevet under vurderingen af D1, at indvindingen ikke medfører væsentlig påvirkning på havbund, bundflora og -fauna, fisk, fugle, havpattedyr eller planktonbiomassen uden for ansøgningsområdet. På det grundlag vurderes det i miljøkonsekvensvurderingen, at projektet ikke vil kunne påvirke havstrategiens miljømål eller forhindre opnåelsen af god miljøtilstand for denne deskriptor i Nordsøen og Skagerrak generelt.

D5 Eutrofiering: En øget koncentration af kvælstof og fosfor kan forårsage algevækst, som kan føre til iltsvind, reducerede lysforhold og dårlige forhold for bundplanter og -dyr, samt fisk og andre dyr. Konsulenterne vurderer dog, at sandet der indvindes i 578-AA Husby Klit, er rent, fint sand med lavt organisk indhold (< 1 %). Det er derfor vurderet, at indvinding i ansøgningsområdet ikke vil medføre frigivelse af næringsstoffer over den naturlige baggrundskoncentration i området, og dermed ikke vil medføre øget næringsstofbelastning hverken i 578-AA Husby Klit, uden for ansøgningsområdet eller i Nordsøen generelt. På det grundlag vurderes det i miljøkonsekvensvurderingen, at projektet ikke vil påvirke havstrategiens miljømål eller hindre opnåelsen af god miljøtilstand for denne deskriptor.

D6 Havbundens integritet: i form at sedimenttyperne, dybdeforhold, salinitet og næringsstoffer danner grundlag for diverse habitattyper og levesteder. Ændringer i de fysiske karakteristika kan have stor betydning.

I miljøkonsekvensvurderingen vurderes det imidlertid, at indvindingen ikke vil medføre substrattypeændringer og, at en mindre ændring i dybden (op til 3 m), samt biodiversiteten og biomassen af dyr og planter lokalt i ansøgningsområdet ikke vil være en hindring for at opnå og fastholde god miljøtilstand for deskriptoren i Nordsøen og Skagerrak.

D7 Hydrografiske ændringer: Menneskeskabte aktiviteter, som især er forbundet med fysisk tab af havbunden og som forårsager permanente, hydrografiske ændringer, må kun have lokale virkninger på havbunden og i vandsøjlen og skal udformes under hensyn til miljøet for at forebygge skadelige virkninger på havbunden og i vandsøjlen.

Indvindingen påvirker udelukkende dybden i lokale dele af ansøgningsområdet, hvor der indvindes. Indvindingen vil gennemsnitligt medføre en dybdeændring på ca. 0,8 m over 14 år og maksimalt op til 3 meter lokalt i ansøgningsområdet. En så lille dybdeændring påvirker ikke de hydrografiske parametre i et højdynamisk område og påvirker derfor hverken i ansøgningsområdet eller uden for (Nordsøen). På det grundlag vurderes det, at projektet ikke vil kunne påvirke havstrategiens miljømål eller forhindre opnåelsen af god miljøtilstand for denne deskriptor.

D8 Forurenende stoffer: Miljøfarlige stoffer er kemiske forbindelser, som kan forårsage negative effekter på dyre- og planteliv og forårsage direkte negative biologiske effekter på marine organismer. Stofferne kan akkumuleres i fødekæden og ende med at forårsage en særlig stor risiko øverst i fødekæden. Miljømålene for deskriptoren er koblet til vandrammedirektivets vandområdeplaner og de tilhørende fastsatte miljøkvalitetskrav for koncentrationer af stoffer i vand, sediment og biota (Bekendtgørelse om fastlæggelse af miljømål for vandløb, søer, overgangsvande, kystvande og grundvand, BEK nr. 1625 af 19/12/2017 - opdateret BEK nr. 796 af 13/06/2023)

Spild af kemikalier vurderes ikke at være relevante for råstofindvinding. Risikoen for oliespild ved en ulykkeshændelse vurderes som minimal og uden betydning.

Miljøkvalitetskrav for MFS kan potentielt påvirkes fra projektet ved frigivelse af miljøfarlige stoffer fra sedimentspild under råstofindvindingen. Sedimentet i ansøgningsområdet er vurderet til at have lavt organisk indhold, og dermed også lave koncentrationer af miljøfarlige stoffer, som primært er organisk bundet. Ligeledes er der ingen kilder til miljøfarlige stoffer i området. Derfor er den potentielle frigivelse yderst begrænset, og det vurderes i miljøkonsekvensvurderingen, at indvindingen ikke vil forringe tilstanden for kvalitetselementet miljøfarlige stoffer i det omgivende, samt nærliggende vandområder eller hindre opnåelse af god økologisk tilstand for vandområderne.

På det grundlag vurderes det i miljøkonsekvensvurderingen, at råstofindvinding i 578-AA Husby Klit ikke vil kunne påvirke havstrategiens miljømål eller hindre opnåelse af god miljøtilstand for denne deskriptor.

D9 Forurenende stoffer i fisk og skaldyr til konsum: D9 er tæt knyttet til D8, men er specifikt relateret til koncentrationer af miljøfarlige stoffer i fisk og skaldyr til konsum. Da der ikke vurderes at være nogen væsentlig påvirkning fra projektet på D8, vurderes det i miljøkonsekvensvurderingen, at der ikke vil være nogen påvirkning på denne deskriptor.

D10 Marint affald: Denne deskriptor vurderes i miljøkonsekvensvurderingen ikke at være relevant for dette projekt, da indvindingen ikke tilfører affald til det marine miljø.

D11 Undervandsstøj: Støj og lyde under vand kan potentielt påvirke dyr i området. Den primære kilde til undervandsstøj i forbindelse med råstofindvinding er motorstøj, samt støj fra pumpeaktiviteten og i sugerøret. Lydniveauet for slæbesugere kan sammenlignes med et fragtskib, som sejler mellem 8-16 knob. Indvindingsstøjens påvirkning vurderes som mindre og vurderes ikke at være til hindring for at opnå eller bibeholde en god miljøtilstand for denne deskriptor.

Der mangler tilgængelige data om lavfrekvent støj, men det formodes ikke, at indvinding i ansøgningsområdet i få dage til få måneder om året vil medføre væsentlig merbelastning i forhold til lavfrekvent støj for havets dyr, hverken alene eller kumulativt med den eksisterende skibstrafik i området.

Havstrategiområder

Ansøgte indvindingsområde 578-AA Husby Klit ligger ca. 42 km syd for havstrategiområde B, mens øvrige havstrategiområder ligger mere end 60 km fra ansøgningsområdet. På grund af afstanden vurderes det i miljøkonsekvensvurderingen, at råstofindvinding i 578-AA Husby Klit ikke vil kunne påvirke havstrategiområder hverken direkte eller indirekte.

Marinarkæologiske interesser

Da ansøgningen om efterforskningstilladelse til nærværende ansøgning var i høring, gjorde Strandingsmuseet St. Georges opmærksom på, at der er et registreret forlis i påvirkningszonen, og museet har allerede fremsendt en figur med en indtegnet bufferzone på 500 m omkring de to registrerede fund. I databasen Fund og fortidsminder, har man fundet to vrage i påvirkningszonen og lige uden for påvirkningszonen. Det ene bruges som dykkeraktivitet, og er fra 1998, men ingen af dem er omfattet af museumsloven.

Under efterforskningen fandt man ikke vrage eller andre spor af menneskelig aktivitet inden for ansøgningsområdets afgrænsning. Det kan dog ikke udelukkes, at de dynamiske forhold kan have begravet eventuelle vrage under mobilt sand.

Indvindingsaktiviteter kan potentielt skade kulturhistoriske fortidsminder, hvis kulturhistoriske objekter er beliggende netop der, hvor den fysiske påvirkning finder sted. Det tilstræbes at efterlade mindst en halv meter sand oven på ældre og eventuelt kulturbærende lag, hvilket beskytter f.eks. potentielle stenalderbopladser mod påvirkninger fra indvindingen. Under indvindingen vil det imidlertid blive overvåget, om der påtræffes marinarkæologiske genstande eller vrage. Man er bekendt med, at man i forbindelse med råstofindvindingen skal stoppe arbejdet, såfremt der påtræffes fund og melde fundet til det relevante museum jf. museumslovens § 29, som i nærværende ansøgning er strandingsmuseet St. George.

Skulle det ske, vil man følge anvisningerne i Slots- og Kulturstyrelsens ”Instruks vedrørende registrering af marinarkæologiske fund”.

I miljøkonsekvensvurderingen har konsulenterne samlet set vurderet, at indvindingens påvirkning på marinarkæologiske interesser vil være ubetydelig.

Rekreative interesser

De rekreative interesser i området er primært fritidssejlad, lyst- og fritidsfiskeri, samt sportsdykning. Når der foregår råstofindvinding i området, kan manøvremlighederne og tilgængeligheden indskrænkes for de nævnte rekreative interesser. Derudover kan støj fra indvindingsaktiviteterne periodevist påvirke fritidsudøvere.

Det bemærkes, at lystfiskere, lystsejlere og andre, der befinder sig i ansøgningsområdet, kan føle sig generet af indvindingsaktiviteten. Men det vurderes i miljøkonsekvensvurderingen, at der vil være gode muligheder for at undgå indvindingsfartøjerne ved de generelle søvejsregler, samt at der i forvejen foregår råstofindvinding i området, hvilket betyder, at fritidssejlere og -fiskeri må formodes allerede at være opmærksomme på indvindingsaktiviteter i området.

Påvirkningen vurderes at være kortvarig og reversibel og kun forekomme i de perioder, hvor der rent fysisk er et indvindingsfartøj i ansøgningsområdet. Indvindingen vurderes samlet set at kunne have en ubetydelig påvirkning af de rekreative interesser på havet inden for ansøgningsområdet, dets påvirkningszone og i de omkringliggende omgivelser.

Sejladsforhold

Ansøgningsområdet ligger i et område med lav til moderat trafik, hvoraf der er en større intensitet af fartøjer i den sydlige del sammenlignet med den nordlige del af ansøgningsområdet. Den nordvestlige del af indvindingsområdet ligger ifølge havplanen i en zone med sejladskorridor.

Antallet af sejlads til og fra indvindingsområdet afhænger af indvindingsmængden og størrelsen på de indvindingsfartøjer der anvendes. Indvindingsscenerierne er beskrevet i afsnit 2.4. Ved indvinding af den ansøgte årlige mængde (maksimumindvinding), vil den øgede indvindingsmængde medføre en stigning i sejlads i ansøgningsområdet i forhold til tidligere aktivitet i bygherreområde 578-AA Husby Klit. Afhængig af indvindingsfartøjernes størrelse og deraf antal, kan det resultere i en fordobling i forhold til nuværende sejlads til og fra indvindingsområdet. Det forventes dog kun, at en sådan merpåvirkning, vil kunne ske to år ud af tilladelsens 10-årige varighed.

I de år, hvor antallet af sejlads vil være fordoblet, vurderer konsulenterne i miljøkonsekvensvurderingen, at påvirkningen vil være moderat til høj i områder med lav til moderat skibstrafik. Påvirkningen finder kun sted i de perioder, hvor der foregår indvinding i ansøgningsområdet. Dermed vurderer man påvirkningen som midlertidig og kortvarig.

Sandsynligheden for kollisioner eller havari vurderes fortsat som værende meget lav, da der igennem mange år har foregået råstofindvinding i Nordsøen, og der ikke har

været kendte problemer med grundstødninger eller påsejlinger. Råstofindvinding i ansøgningsområdet er således allerede en del af skibstrafikkens opmærksomhedskrævende forhold. Indvinding i området bliver allerede meldt til Sikre Farvande (tidligere under Søfartsstyrelsen) og står således i Efterretninger for Søfarende, som skibe i området skal orientere sig i.

Overordnet vurderes det i miljøkonsekvensvurderingen, at indvindingsaktiviteterne kun i mindre grad vil påvirke sejladeforholdene i ansøgningsområdet, da påvirkningerne udelukkende vil være der i de perioder, hvor der rent fysisk ligger et indvindingsfartøj i ansøgningsområdet.

Ammunition

Der er ikke observeret ammunition i ansøgningsområdet ved de geofysiske undersøgelser, ligesom der ikke er fundet miner eller ammunition i forbindelse med indvinding i det eksisterende bygherreområde 578-AA Husby Klit, og risikoen for at der findes ammunition i området vurderes således meget lav.

Skulle der ske en UXO-sprængning, vurderes det, at påvirkningsgraden for mandskabet på fartøjet vil være høj, men at den for havpattedyr vil være middel, lokal og kortvarig, da man forventer, at dyrene allerede som følge af indvindingsaktiviteterne forud for hændelsen, jf. tidligere afsnit om undervandsstøj, vil opholde sig så langt fra indvindingsfartøjet, at død og permanent høretab vurderes som usandsynligt.

Skulle der påtræffes ammunition er man opmærksomme på retningslinjerne for fund af UXO, og Forsvarets operationscenter vil blive kontaktet og retningslinjerne vil blive fulgt.

Indvindingen vurderes samlet set, at medføre en mindre risiko i forhold til sikkerhed for mandskab og skib og for påvirkning af havpattedyr i ansøgningsområdet, samt en ubetydelig påvirkning i påvirkningszonen og havområdet uden for.

Øvrige erhvervsinteresser

Inden for de umiddelbare omgivelser af indvindingsområde 578-AA Husby Klit har miljøkonsekvensrapporten oplistet en række erhvervsinteresser, som ikke allerede er omtalt i tidligere afsnit (fisk og fiskeri, sejladeforhold og kumulative effekter):

Indvindingsområder:

Bygherreområde 562-AD Ferring, 562-AE Thyborøn A og 562-PA Thyborøn, er Kystdirektoratets egne bygherreområder, og hører derfor ikke under andre erhvervsinteresser.

Fællesområde 562-KD Jyske Rev E ligger ca. 38 km nord for ansøgningsområdet.

Klappladser:

Klapplads K_133_01 Thorsminde Jollehavn ligger ca. 19 km nordøst for ansøgningsområdet.

Klapplads K_134_01 Hvide Sande Nordhavn. Ca. 11,1 km sydøst for ansøgningsområdet.

Havvindmølleparker: Ansøgningsområdet ligger nord og øst for Vesterhav Syd Havmøllepark. Udviklingsområdet er beliggende ca. 300 m syd og vest for ansøgningsområdet. Havvindmølleparken blev taget i drift i 2024⁴.

Erhvervshavne:

Den nærmeste større havn er Hvide Sande Havn, som er en af Danmarks største havne inden for fiskeri, godshåndtering, maritim service samt offshore aktiviteter. Havnen ligger 11 km sydøst for ansøgningsområdet.

Nærmeste erhvervsinteresse vurderes at være udviklingsområdet for havvindmølleparken Vesterhav Syd. Konsulenterne vurderer dog, at indvindingsaktiviteterne ikke vil påvirke drift af den nærliggende havvindmøllepark, i det aktiviteterne ikke overlapper fysisk. Indvindingsfartøjerne sejler uden om havmølleparken, og der er således heller ikke konflikt mellem sejllads til og fra de to områder.

Der vil stadig være rigelig manøvrerum i ansøgningsområdet, og det vurderes derfor ikke, at indvindingsaktiviteten vil besværliggøre eller forringe navigationsforholdene i nævneværdigt omfang. Der vurderes ikke at være risiko for påsejling eller oliespild som følge af kollision.

Støj fra indvindingsaktiviteten vurderes ikke at forhindre eller forstyrre andre erhvervsinteresser i området.

Kumulative effekter

Kumulative effekter er inddraget i miljøkonsekvensvurderingen for at give en helhedsvurdering set i forhold til områdets miljømæssige bæreevne.

Råstofindvinding, klapping, konstruktion og drift af nærliggende havvindmølleparker, samt sandfodring på 0-8 m dybde på kysten, kan potentielt forekomme samtidig og medføre kumulative effekter i forhold til påvirket havbundsareal og sedimentspredning.

Indvindingen i ansøgningsområdet vurderes potentielt at kunne have kumulative effekter i relation til habitattab og sedimentspredning.

Det vurderes i miljøkonsekvensvurderingen, at hvert af de nævnte projekter påvirker en ubetydelig del af havbundens areal langs vestkysten og for Nordsøen generelt. Derfor vurderes det, at projekterne samlet set ikke ville medføre en væsentlig kumulativ påvirkning på havbunden og de tilknyttede samfund i Nordsøen. Dette begrundes med, at det generelt er samme bundfaunasamfund, der spredes langs Vestkysten og at bundfaunaen har stort genetableringspotentiale fra de omkringliggende uberørte bundfaunapopulationer og via larvespredning i Nordsøen og med strømmen langs Vestkysten.

Sedimentspredningen fra råstofindvindingen vurderes at kunne have en ubetydelig til mindre påvirkning på samtlige vurderede parametre i miljøkonsekvensvurderingen, herunder de biologiske parametre såsom bundflora og - fauna, fisk, fugle og havpattedyr, og i øvrigt have en meget lokal udbredelse lige

⁴ Oplysning om drift er tilføjet af Miljøstyrelsen.

omkring ansøgningsområdet. Der forventes ikke overlappende sedimentfaner mellem indvindingen i ansøgningsområdet, øvrig anlægsarbejde med vindmølleparker eller strandfodringen på Lodbjerg-Nymindegab strækningen. I miljøkonsekvensvurderingen står der, at sandsynligheden for at indvinding, gravning/kabelspuling og sandfodring sker samtidig er lav, og det vurderes, at den samlede sedimentkoncentration og sedimentering vil ligge inden for den naturlige variation på den meget dynamiske vestkyst. Miljøstyrelsen bemærker hertil, at vindmølleparken Vesterhav Syd er i drift og der kan således ikke længere forventes sedimentspredning herfra.

På grund af de naturlige meget dynamiske forhold, der er langs den jyske vestkyst og i Nordsøen, vurderes bundfaunaen at være godt tilpasset dette miljø (se tidligere afsnit om flora og fauna). Det vurderes, at der ikke vil forekomme væsentlige negative kumulative effekter på dyr og planter i området som følge af sedimentspredning fra ansøgningsområdet og de nærliggende råstofområder, klapområder, havmølleparker og sandfodring på kysten.

Fordi ansøgningsområdet, samt øvrige områder med erhvervsaktiviteter, samlet udgør en begrænset andel af fiskearters fourageringsområder, samt gyde- og opvækstområder i Nordsøen, vurderes det i miljøkonsekvensvurderingen, at den kumulative indskrænkning af mulige gydeområder, samt reduktion i habitat og fødegrundlag, ikke vil medføre væsentlige påvirkninger på havbunden, gyde- og opvækstområder og fødegrundlag for fiskearter langs vestkysten og i Nordsøen generelt.

I miljøkonsekvensvurderingen vurderes det, at i det tilfælde, at indvinding, sandfodring og anlægsperioder for havvindmølleområderne, Vesterhav Syd, Vesterhav Nord og Thor havvindmøllepark forgår samtidig, kan der være en del fartøjer tilstede omkring ansøgningsområdet, der kan bortskræmme rastende fugle. Mens de kumulative effekter af overlappende sedimentfaner kan påvirke terners fødegrundlag herunder fisk. Miljøstyrelsen bemærker, at havvindmøllepark Vesterhav Nord og Syd nu er i drift og forstyrrelserne fra anlægsaktiviteter nu er mindre. Sandsynligheden for sammenfald af aktiviteterne er lav, og øgede sedimentkoncentrationer vil kun være kortvarige og inden for den naturlige variation langs Vestkysten. Fuglene vurderes at kunne søge til andre tilsvarende fødesøgningsområder i de få dage, hvor der evt. er overlap mellem indvinding og sandfodring.

Indvindingsområdet udgør et egnet rasteområde for blandet andet havdykænder og lommer, men da føderessourcerne tidligere er (afsnit om Fugle) vurderet lav til middel, og ellers er normale for Vestkysten, og der er derfor vurderes at være alternative fødesøgnings- og rasteområder i nærheden, vurderer man, at indvindingens mindre-moderate, kortvarige og midlertidige, lokale forstyrrelser og påvirkninger, hverken alene eller i kumulation med forstyrrelserne fra øvrige aktiviteter, vil give anledning til væsentlig negative påvirkninger på fuglebestandene.

Det påvirkede område inden for ansøgningsområdet er meget lille set i forhold til udbredelsen af lignende områder, der er tilgængelige for marsvin, hvidnæse, vågehval og sæler langs den jyske Vestkyst. Da sedimentfaner i forbindelse med råstofindvinding og klappning generelt er af begrænset udbredelse, vurderes det ikke,

at øget turbiditet vil være af væsentlig betydning for havpattedyr, da de i højere grad forventes at være afhængige af hørelsen, og idet særligt marsvin og sæler i forvejen forekommer i habitater med høj turbiditet. På grund af afstanden mellem aktiviteterne vurderes det desuden, at der vil være områder i nærheden, som dyrerne kan søge til, hvis de skulle blive forstyrret af sedimentspild. Deraf vurderes det, at sedimentspild hverken alene eller kumulativt vil kunne medføre væsentlige kumulative effekter på havpattedyr.

Havpattedyr forekommer i forvejen i området, hvor der har været aktiv indvindingsaktivitet siden 2004, og ansøgningsområdet ligger desuden i et område med generel lav forekomst af marsvin og relativt langt til nærmeste Natura 2000-område med marsvin på udpegningsgrundlaget. Støj og forstyrrelse fra indvindingen vurderes derfor hverken alene eller sammen med de øvrige aktiviteter at medføre væsentlige kumulative effekter for havpattedyrene i området eller bestandene af disse, der kan fouragere i hele Nordsøen.

Natura 2000 væsentlighedsvurdering

Væsentlighedsvurderingen, der indgår i miljøkonsekvensvurderingen, er lavet på baggrund af det opdaterede udpegningsgrundlag fra 2019 og de nyeste basisanalyser (2022-2027). Det skal vurderes om planer og projekter (herunder råstofindvinding) kan få væsentlige påvirkninger på et Natura 2000-område, herunder bevaringsstatus på de arter og/eller naturtyper, som er på udpegningsgrundlaget i det pågældende Natura 2000-område.

I nedenstående tabel (tabel 1) er gengivet oplysninger om de nærmeste Natura 2000 områder inden for en afstand af 70 km til ansøgningsområdet 578-AA Husby Klit.

Tabel 1 De nærmeste marine Nature 2000-områder inklusiv habitat- og fuglebeskyttelsesområder omkring ansøgningsområdet. Afstanden fra ansøgningsområdets afgrænsning til Natura 2000-områdernes afgrænsning, samt områdernes udpegningsgrundlag angivet i de to sidste kolonner. *Relevante fuglearter fremgår af tabel 2 under fuglebeskyttelsesområder.

Natura 2000-område	Inkluderede habitatområder, fuglebeskyttelsesområder og ramsarområder	Afstand, km	Udpegningsgrundlag	
			Naturtype	Arter
N66 Stadil Fjord og Vest Stadil Fjord	H59/F41	7,2	Lagune	Havlampret Odder *Fuglearter: 15
N220 Sandbanker ud for Thorsminde	H254	9	Sandbanke Rev	
N69 Ringkøbing Fjord og Nymindestrømmen	H62/F43	12,6	Lagune	Flodlampret Havlampret Stavsild Majsild Laks Odder *Fuglearter: 40
N65 Nissum Fjord	H58/F38/R4	16,5	Lagune	Flodlampret Havlampret Stavsild

				Majsild Odder *Fuglearter: 25
N219 Sandbanker ud for Thyborøn	H53	53	Sandbanke Rev	Marsvin
N28 Agger Tange, Nisum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø.	H28/F23, F27, F28, F39/R5	59	Sandbanke Vadeflade Lagune Bugt Rev	Stavsild Gråsæl Spættet sæl Odder *Fuglearter: 18 i F23, 8 i F27, 2 i F28, 11 arter i F39*
N246 Sydlige Nordsø	H255/F113	70		Marsvin Gråsæl Spættet sæl 3 Fuglearter*

Habitatområder

Konsulenterne vurderer, at kun sårbare naturtyper indenfor 1 km af indvindingsaktiviteterne potentielt ville kunne blive påvirket, fordi sedimentspild fortrinsvist forekommer i selve indvindingsområdet og dets påvirkningszone. Der argumenteres dog for, at alle de omkringliggende naturtyper ligger mere end 7 km fra ansøgningsområdet, og derfor vurderer man ikke, at hverken Sandbanke, Rev, Bugt, Lagune eller Vadeflade vil kunne påvirkes hverken direkte eller indirekte af råstofindvindingen.

Fisk på udpegningsgrundlag i H59, H58 og H28 omfatter laks, stavsild, majssild, flod- og havlampret. Det vurderes, at råstofindvindingen i ansøgningsområdet på grund af afstanden ikke vil få en væsentlig påvirkning på arterne i habitatområderne, hverken fra sedimentspredning, støj eller forstyrrelser. Konsulenterne kan ikke afvise, at fiskene kan forekomme i ansøgningsområdet, men de vurderer, at der vil være gode muligheder for, at fiskene kan søge til lignende, alternative fourageringsområder langs vestkysten, hvis indvindingsaktiviteterne forstyrrer dem.

Marsvin og sæler vurderes dog at kunne forekomme i og omkring ansøgningsområdet. Marsvin vurderes desuden under afsnittet om bilag IV-arter. Spættet sæl og gråsæl er på udpegningsgrundlag 59 og 70 km fra ansøgningsområdet. Det er tidligere vurderet, at sæler kan passere og søge føde i ansøgningsområdet, og at påvirkningen på sælerne vil være ubetydelig til mindre (se afsnit 2.4 om Havpattedyr).

Samlet set vurderer man ikke, at indvindingen vil påvirke mulighederne for at opfylde den overordnede målsætning, om at opretholde og sikre gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, som er på udpegningsgrundlagene. Indvindingen vil således være uden betydning for Natura 2000-områdernes bestande af beskyttede arter samt for udstrækningen og kvaliteten af deres levesteder, og vil heller ikke kunne påvirke areal, struktur, funktion eller naturtilstanden for områdernes beskyttede naturtyper.

Fuglebeskyttelsesområder

I miljøkonsekvensvurderingen indgår en tabel, hvor alle fuglearterne på udpegningsgrundlag i de enkelte fuglebeskyttelsesområder fremgår, for det fulde overblik henvises til den. I afsnittet her refereres kun de marine arter, som konsulenterne har vurderet på (se tabel 2).

Miljøkonsekvensvurderingen omfatter følgende trækfugle: Rødstrubet lom, sortstrubet lom, dværgmåge, som er på udpegningsgrundlaget i F113 i N246. Hvinand og toppet skallesluger er på udpegningsgrundlag i flere fuglebeskyttelsesområder, men det vurderes usandsynligt, at de vil anvende ansøgningsområdet som raste- og fourageringsområde, fordi dybden i området og afstanden til kysten er for stor. Arterne bliver i Danmark generelt observeret på dybder under 10 meter.

Ynglefugle der af konsulenterne vurderes relevante i forhold til råstofindvinding i ansøgningsområdet omfatter ternearterne: dværgterne, fjordterne, havterne og splitterne.

Tabel 2. Yngle- og trækfugle i nærmeste Fuglebeskyttelsesområder baseret på miljøkonsekvensrapportens oplysninger. Y=ynglefugl. T=Træk/Rastende fugle

Fuglebeskyttelses- område	Marine fuglearter	Afstand til ansøgningsområdet
F43	Splitterne (Y), Fjordterne (Y), Havterne (Y)	12,6 km
F38	Dværgterne (Y), Fjordterne (Y), Havterne (Y), Splitterne (Y)	16,5 km
F23	Dværgterne (Y), Fjordterne (Y), Splitterne, Havterne	59 km
F27	Havterne(Y)	59 km
F39	Fjordterne (Y), Dværgterne (Y), Havterne (Y)	59 km
F113	Rødstrubet lom (T), Sortstrubet lom (T), Dværgmåge (T)	70 km

Påvirkning af fugle, inklusiv arter, som ikke er på udpegningsgrundlaget i fuglebeskyttelsesområderne, indgår i tidligere afsnit i miljøkonsekvensvurderingen og er i nærværende tilladelse refereret i afsnit om fugle.

Det er således tidligere blevet vurderet og refereret, at arealinddragelse, havbundsændring, sedimentspild, samt støj og forstyrrelser medfører mindre til moderat negative påvirkninger for fuglearter der forekommer i ansøgningsområdet, og ubetydelig til ingen uden for påvirkningszonen.

Ynglefugle

Ifølge væsentlighedsvurderingen, forventes det kun at være ynglende terner (se tidligere), der potentielt kan udnytte ansøgningsområdet, da fjord- og havterne kan søge føde op til 30 km fra kolonierne. Både havterne, fjordterne og dværgterne fouragerer dog overvejende mere kystnært og på lavt vand, mens splitterner

fouragerer længere til havs og længere fra ynglekolonierne. Splitterne fouragerer også overvejende på marine fiskearter som tobis, refereres det i væsentlighedsvurderingen. Arten vurderes derfor potentielt at kunne anvende ansøgningsområdet til fødesøgning. Forstyrrelsen fra indvindingsaktiviteten, og evt. øget sejlads til og fra ansøgningsområdet forventes maksimalt 2 år ud af vurderingsperioden, og vil kun påvirke en lille del af ternernes fourageringsområde langs Vestkysten. Forstyrrelsen vurderes i væsentlighedsvurderingen, at være uden væsentlig betydning for arternes bevaringsstatus i fuglebeskyttelsesområderne.

Trækfugle

I miljøkonsekvensvurderingen vurderes det, at ansøgningsområdet kun udgør et mindre område af det samlede fødesøgningsområde for de trækfugle, der kan forekomme i området. Dybderne i området og egnede fødeemner betyder, at rød- og sortstrubet lom kan anvende ansøgningsområdet i vintermånederne. Men som også refereret i tidligere afsnit om fugle, vurderes indvindingen ikke at være en hindring for opfyldelse af bevaringsmålsætningerne for arterne, da ansøgningsområdet ikke udgør et kerneområde for arterne.

Marine Bilag IV-arter

Da indvindingen udelukkende indebærer påvirkninger i det marine miljø, har man begrænset vurderingerne af indvindingens potentielle påvirkning på bilag IV-arter til marsvin, hvidnæse og vågehval.

Marsvin, som opholder sig i ansøgningsområdet, forventes at tilhøre Nordsøpopulationen, som vurderes at være en stabil population med omkring 300.000-350.000 marsvin i perioden 1994-2016. Der er højtæthedsområder for marsvin 70 km syd for indvindingsområdet, mens det er vurderet, at der er generel lav forekomst af marsvin i ansøgningsområdet.

Marsvin er på udpegningsgrundlaget i habitatområde H253 i Natura 2000 område, N219, der ligger ca. 53 km fra ansøgningsområdet, og i H255 i N246 ca. 70 km fra ansøgningsområdet (tabel 1). Marsvinene i disse områder tilhører også bestanden i Nordsøen/Skagerrak.

I væsentlighedsvurderingen vurderes det, at indvindingen ikke direkte vil påvirke de habitatområder, hvor marsvin er på udpegningsgrundlaget, grundet afstandene. Men marsvin kan opholde sig i eller passere ansøgningsområdet, selvom tætheden af marsvin er lav i og omkring ansøgningsområdet, og da marsvinet er en bilag IV art, vurderes arten i henhold til dette beskyttelseshensyn.

I miljøkonsekvensvurderingen vurderes de samlede påvirkninger fra indvindingsaktiviteterne som følge af støj, øget suspenderet sediment, og eventuelle påvirkninger af fødeudbud og –tilgængelighed, at være lave, af lokal udbredelse og midlertidige, og der er ingen risiko for hverken permanent eller midlertidigt høretab hos hvalerne.

På den baggrund vurderes påvirkningerne ikke at være væsentlige for de samlede bestande af marsvin, hvidnæse eller vågehval i Nordsøen, og det vurderes i miljøkonsekvensvurderingen, at den ansøgte indvindingsaktivitet ikke vil udgøre en

væsentlig påvirkning af den samlede bestand eller områdets økologiske funktionalitet for marsvin, hvidnæse og vågehval.

Miljøkonsekvensrapportens sammenfattende vurdering

Det bliver sammenfattende vurderet, at den ansøgte indvindingsaktivitet medfører en væsentlig negativ påvirkning på bundflora og - fauna i ansøgningsområdet, men en ubetydelig påvirkning i påvirkningszonen og ingen påvirkning i havområdet uden for. Indvindingen vurderes at have en moderat negativ påvirkning på havbund og dybdeforhold, fisk og fiskeri og fugle i ansøgningsområdet. Alle øvrige påvirkninger er mindre til ingen, herunder i påvirkningszonen og havområdet uden for.

Den ansøgte indvindingsaktivitet vurderes ikke at medføre væsentlige negative påvirkninger på områdets natur- og miljøforhold på kort eller lang sigt uden for ansøgningsområdet.

3. Høringssvar

Ansøgningen og miljøkonsekvensvurderingen har været i høring i perioden fra 1. november 2024 til 2. december 2024.

Ingen af de indkomne høringssvar har givet anledning til ændringer i tilladelsen. De indkomne høringssvar fremgår af bilag 3.

Kystdirektoratet havde de indkomne høringssvar i partshøring fra 3. december 2024 til 12. december 2024. Kystdirektoratets svar fremgår ligeledes af bilag 3, og gav heller ikke anledning til ændringer i tilladelsen.

4. Miljøstyrelsens begrundelse for afgørelse om tilladelse

Den ansøgte indvindingsaktivitet er omfattet af bilag 2, nr. 2c i lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM), jf. lovekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023 (herefter miljøvurderingsloven). Derfor er ansøgningen i udgangspunktet ikke omfattet af obligatorisk VVM-pligt jf. miljøvurderingslovens § 15, stk. 1, nr. 1. Ansøger kan dog, jf. miljøvurderingslovens § 15, stk. 1, nr. 3, selv ansmode om, at ansøgningen skal undergå en miljøvurdering.

Kystdirektoratet har sammen med ansøgningen indsendt en fuld miljøkonsekvensvurdering, samt tilkendegivet over for Miljøstyrelsen, at de anmoder om en miljøvurdering efter råstofbekendtgørelsens § 11, stk. 1, nr. 3 af ansøgningen, og Miljøstyrelsen har derfor behandlet ansøgningen derefter.

Miljøkonsekvensrapporten opfylder desuden kravene i bilag 3 i bekendtgørelse nr. 1680 af 12. december 2018 om efterforskning og indvinding af råstoffer fra søterritoriet og kontinentalsoklen.

Nærværende tilladelse efter råstoflovens § 20 erstatter tilladelse efter § 25 i miljøvurderingsloven, jf. § 10, nr. 1.

Ved afgørelsen skal der, jf. råstoflovens § 20, stk. 5, lægges vægt på en vurdering efter lovens § 1 og § 3. Det skal således sikres, at råstofudnyttelsen sker efter en samlet vurdering af en række samfundsmæssige hensyn. Således skal der lægges

vægt på råstofressourcernes omfang og kvalitet, en sikring af udnyttelse af råstofressourcerne samt erhvervsmæssige hensyn. På den anden side skal der lægges vægt på miljø- og naturbeskyttelse, beskyttelse af arkæologiske interesser, fiskerimæssige interesser, kystsikkerhed, infrastrukturanlæg, ulemper for skibsfarten samt ændringer i bundforhold.

4.1. Danmarks Havplan

Bekendtgørelse om Danmarks havplan blev vedtaget den 7. juni 2023, og er bindende for de myndigheder, der meddeler tilladelse til aktiviteter på havet⁵. Miljøstyrelsen skal derfor sikre, at tilladelse til indvinding alene gives i områder, der er udlagt som udviklingszoner for råstofindvinding, det vil sige områder som er markeret med R i havplanen.

Det ansøgte indvindingsområde er beliggende i udviklingszonen R106. Lige ved siden af indvindingsområde 578-AA Husby Klit ligger en udviklingszone Ev33 for vedvarende energi, hvor havvindmølleparken Vesterhav Syd er anlagt. Nærværende ansøgning har været sendt i høring hos Energistyrelsen, og da Miljøstyrelsen ikke har modtaget bemærkninger, der siger andet, vurderer Miljøstyrelsen, at råstofindvinding i 578-AA Husby Klit og drift af havvindmølleparken kan foregå uden at påvirke hinanden.

Den nordvestlige del af indvindingsområdet overlapper med sejlkorridor S87. Det er Miljøstyrelsens vurdering, at råstofindvinding i området ikke udgør en risiko for skibstrafikken i sejlkorridor S87, da afdelingen Sikre farvande under ministeriet for samfundssikkerhed og beredskab ikke havde indvendinger imod råstofindvinding i bygherreområdet 578-AA Husby Klit (se bilag 3 høringssvar).

Det er heraf Miljøstyrelsens vurdering, at tilladelse til den ansøgte indvindingsaktivitet er i overensstemmelse med havplanen⁶.

4.2. Områdeafgrænsning

Miljøstyrelsen har ikke fundet grund til at beskære det ansøgte område, og derfor er områdeafgrænsningen for bygherreområde 578-AA Husby Klit i overensstemmelse med det ansøgte område.

Miljøstyrelsen har bemærket, at Kystdirektoratet har ansøgt om hele 578-AA Husby Klits nuværende areal på trods af, at ressourcetykkelsen i dele af området, på tidspunktet for miljøundersøgelserne, var for tynd til at råstofindvinding vil kunne foretages uden at indvinde til bunden af ressourcen, hvilket man i miljøkonsekvensrapporten skriver, at man vil undgå. Kystdirektoratet og deres konsulenter har over for Miljøstyrelsen begrundet, at arealet er nødvendigt for at sikre mulighed for indvinding af den ansøgte mængde jf. råstofbekendtgørelsen §8 stk. 3, nr. 9. Argumenterne herfor var, at den mobile sandenhed, som udgør råstofressourcen i indvindingsområdet, naturligt omfordes jf. den store sandtransport, og at ressourcetykkelsen præsenteret i ansøgningens rapporter,

⁵ §14 i stk. 1 i lov om maritim fysisk planlægning, jf. lovebekendtgørelse nr. 400 af 6. april 2020.

⁶ Danmarks Havplan: <https://havplan.dk/da/page/info>

dermed kan ændres over tid, så områder hvor ressourcen i 2022 var tynd senere vil kunne indvindes uden at indvinde til bunden af ressourcen. Kystdirektoratet har derudover informeret Miljøstyrelsen om, hvordan Kystdirektoratet og deres entreprenører løbende korresponderer om indvindingerne og kontrollerer lasternes indhold af potentielt ler. Derudover har Kystdirektoratet argumenteret for, at den sydlige del af indvindingsområdet, hvor ressourcen i 2022 var relativ tynd (under 1 m), er vigtig af hensyn til at begrænse sejlafrstande, og at man efter 5-6 år vil kontrollere ressourcetykkelserne i indvindingsområdet ved hjælp af batymetriske målinger. Miljøstyrelsen har vurderet, at begrundelsen er tilstrækkelig til at tillade indvinding i hele det ansøgte areal, da Miljøstyrelsen i seneste statusundersøgelser har set dokumentation på en betydelig omfordeling af det øverste sandlag i området.

Områdefrænsningen for bygherreområde 578-AA Husby fremgår af bilag 2 i denne tilladelse.

4.3. Råstofressourcen og indvindingsmængden

Ifølge råstofbekendtgørelsens §8, stk. 3, nr. 7, skal der redegøres for, at det kan lade sig gøre at indvinde både den restmængde der er tilbage, samt den ansøgte totale indvindingsmængde, som på ansøgningstidspunktet var en total indvindingsmængde på 28 mio. m³. Da mængden svarer til 87 % af den kortlagte ressource i område, er det Miljøstyrelsens vurdering, at den ansøgte mængde kan indvindes i indvindingsområde 578-AA Husby. De tilladte mængder fremgår af de områdespecifikke vilkår, bilag 1.

Miljøstyrelsen anerkender herudover, at indvindingsområdet og ressourcen er nødvendig for at kunne udføre kystbeskyttelse med sand langs strækningen, og, at ressourcens kvaliteter er egnet til formålet, da man ønsker at anvende materiale, der ligner det sand, der ligger på kyststrækningen.

Miljøstyrelsen vurderer, at Kystdirektoratet har tilvejebragt nok dokumentation for, at ressourcen flytter sig, og at man løbende holder øje med, at der ikke indvindes ned i de underliggende lag.

4.4. Indvindingsaktivitet

Da miljøkonsekvensvurderingen udelukkende baseres på indvinding med slæbesugning, stiller Miljøstyrelsen vilkår om, at der kun må anvendes slæbesugning til indvinding af råstoffer i bygherreområde 578-AA Husby Klit.

Indtil slutundersøgelsen fra forrige tilladelse (NST 7323-00017) er modtaget og godkendt i Miljøstyrelsen, må der kun indvindes op til 4. mio. m³. Indvindingen må kun foregå centralt i området, således at der holdes en afstand på 500 m til indvindingsområdets afgrænsning. Vilkåret sættes for at få et retvisende billede af indvindingens potentielle påvirkninger i påvirkningszonen fra forrige tilladelse.

Miljøstyrelsen vurderer, at genudlægningen af bygherreområdet gør slutopmåling og slutundersøgelser i den centrale del uinteressant, da fortsat indvinding vil forstyrre de fysiske og biologiske forhold. Derfor vurderes det, at indvinding af en årlig maksimalmængde i den centrale del af indvindingsområdet kan foregå uden at påvirke resultatet af slutundersøgelserne i påvirkningszonen. Vilkåret er sat med hjemmel i råstoflovens § 3 af hensyn til sikring af miljøet.

Når indvinding på denne tilladelse er endeligt afsluttet stilles der ligeledes vilkår om, at der skal foretages en slutundersøgelse i bygherreområdet, som skal redegøre for indvindingsens fysiske og miljømæssige effekter på indvindingsområdet og påvirkningszonen. Hvis indvindingsområdet endeligt afsluttes og ikke søges genudlagt efter tilladelsens udløb, skal slutundersøgelserne inkludere en søopmåling af dybderne.

4.5. Overvågning af indvindingsaktiviteten

Kystdirektoratet har i deres ansøgning søgt om, at vilkåret om statusundersøgelser fra forrige tilladelse i 578-AA Husby Klit fjernes (se afsnit 2.6 i denne tilladelse). Miljøstyrelsen er enig i, at undersøgelser for hver gang der er blevet indvundet 3 mio. m³ ikke er proportionalt, hverken for frekvensen af undersøgelserne eller med resultaterne af undersøgelserne.

Miljøstyrelsen har genovervejet vilkåret og vurderet, at formålet med statusundersøgelsen er at kunne opdage og reagere på uforudsete miljøpåvirkninger af den tilladte indvindingsaktivitet. Det er, ud fra ansøgers argumenter, gennemgang af statusundersøgelser og miljøkonsekvensvurderingen til denne ansøgning, Miljøstyrelsens vurdering, at Kystdirektoratet, under de dynamiske forhold langs Vestkysten, kan nøjes med én statusundersøgelse når ca. halvdelen af den ansøgte indvindingsmængde er indvundet. Miljøstyrelsen forventer ingen kritiske miljøpåvirkninger i påvirkningszonen eller området uden for, da tidligere undersøgelser i området ikke har kunne påvise væsentlige effekter af råstofindvindingen. Én statusundersøgelse vurderes tilstrækkelig til, at Miljøstyrelsen kan vurdere, om den hidtidige indvinding har haft større miljøpåvirkninger på påvirkningszonen og nærområdet, end det, der forventes i miljøkonsekvensvurderingen.

Miljøstyrelsen stiller derfor vilkår om, at der skal foretages én statusundersøgelse, når der er indvundet mellem 9 og 11 mio. m³ (se i øvrigt bilag 1 om tilladelsens områdespecifikke vilkår).

Vilkåret om statusundersøgelser opretholdes med hjemmel i råstoflovens § 21, stk. 2, pkt. 8, og begrundes i, at området udlægges med en relativ stor indvindingsmængde på 20 mio. m³, som er en væsentlig større mængde, end den der hidtil har været udlagt i området.

Tidligere statusundersøgelser i området har ikke påvist miljøpåvirkninger ud over det forventede. Undersøgelserne har været udført i 2019 efter indvinding af 3 mio. m³ og i 2022 efter yderligere 3 mio. m³ i alt 6 mio. m³ indvindingsområdet. Miljøundersøgelserne til anden statusundersøgelse blev udført samtidig som miljøundersøgelserne til nærværende miljøkonsekvensrapport.

Resultaterne af statusundersøgelserne viste ingen signifikante ændringer i substratforhold, men påviste en stor sandvandring i området, som naturligt forårsager overdækning og blotlægning af sten og ler i området. Der kunne ikke dokumenteres væsentlige negative miljømæssige effekter på flora og fauna. Samlet set blev det vurderet, at indvindingen ikke havde medført observerbare ændringer i havbunden.

Da Kystdirektoratet ønsker tilladelse til indvinding i hele indvindingsområdets areal og Miljøstyrelsen er oplyst om, at Kystdirektoratet foretager en batymetrisk måling ca. halvvejs i tilladelsesperioden, anmoder Miljøstyrelsen i øvrigt om, at disse data inkluderes i statusundersøgelsen, for at underbygge forventningen om, at der kan indvindes i den sydlige del af indvindingsområdet.

Miljøstyrelsen bemærker i øvrigt, at der er metodefrihed og styrelsen anmoder derfor Kystdirektoratet om at rette henvendelse til Miljøstyrelsen, når statusundersøgelserne planlægges, således at bedste fremgangsmåde kan aftales til den tid. Statusundersøgelsesplanen skal indsendes og godkendes af Miljøstyrelsen inden statusundersøgelsen kan igangsættes. Når undersøgelsen er udført, skal der udformes en statusrapport, som indsendes og godkendes af Miljøstyrelsen. Skulle der mod forventning opdages væsentlige og uacceptable miljøpåvirkninger, som følge af indvindingsaktiviteten, vil Miljøstyrelsen vurdere videre tiltag.

4.6. Miljøstyrelsens vurdering af miljøkonsekvensvurderingen

I de følgende afsnit følger Miljøstyrelsens stillingtagen til vurderingerne i miljøkonsekvensvurderingen.

Havbund, dybde og dynamik

Miljøstyrelsen er enig i, at den relativt store arealpåvirkning, svarende til at hele arealet påvirkes 2 gange i tilladelsens løbetid, vil have en moderat negativ påvirkning i indvindingsområde 578-AA Husby Klit. Miljøstyrelsen kan acceptere arealpåvirkningen, da den er lokal inden for indvindingsområdet og ikke har betydning for havbunden uden for indvindingsområdet.

Miljøstyrelsen vurderer på baggrund af ansøgningsmaterialet, at der ikke vil ske væsentlige ændringer i substrattypeforholdene i indvindingsområde 578-AA Husby Klit, da råstofferne ikke skal sorteres, og der således kun er et begrænset sedimentspild. Kystdirektoratet har ikke til hensigt at indvinde til bunden af ressourcen, men da der årligt kan flyttes store mængder sand, som illustreret i statusundersøgelserne fra indvindingsområdet, kan ressourcens fordeling i indvindingsområdet ændres over tilladelses varighed og det kan ikke afvises, at der ganske lokalt kan forekomme blotlægning af underliggende lerlag. Blotlægningen vil dog være ganske lokal og kortvarig, og hurtigt genoverlejlres med sand som følge af den naturlige omfordeling af sand.

Kystdirektoratet har oplyst, hvordan de og indvindingsfartøjerne håndterer de skiftende ressourcetykkelser og gjort opmærksom på, at det lerede lag under ressourcen ikke har interesse, da det ikke er anvendeligt til sandfordringen. Derfor undgås det så vidt muligt, at berøre de underliggende lag. Miljøstyrelsen lægger ovenstående til grund for, at indvindingsaktiviteten ikke vil have en væsentlig påvirkning på den overordnede substrattype i indvindingsområdet.

Indvinding med slæbesugning vil efterlade sugespor på 0,5-1,5 m i havbunden, som i løbet af relativ kort tid, vil blive genopfyldt af den naturlige sandvandring, der er langs den jyske vestkyst. Det naturligt højdynamiske miljø omfordeler jævnlige store mængder sediment, og derfor er Miljøstyrelsen enig i, at den gennemsnitlige

dybdeændring på 0,8 m til de maksimale dybdeændringer på 3 m, er midlertidige, reversible og af mindre betydning i indvindingsområdet.

Ændringer i de hydrologiske forhold, som følge af dybdeændringerne, er lokale og uden betydning. Det er Miljøstyrelsens forventning, at i takt med at der sker en udjævning af dybdeændringerne, som følge af naturlig sedimenttransport, vil eventuelle påvirkninger på de hydrologiske forhold returnere til normalen.

Der forventes et begrænset sedimentspild på ca. 2,5 % under indvindingen. Miljøstyrelsen har bemærket, at påvirkningen fra sedimentspildet vil have en begrænset arealmæssig udbredelse, og primært sker få hundrede meter fra indvindingsfartøjet. Således vurderes påvirkningens udstrækning hovedsagligt at være i indvindingsområdet og kun i begrænset omfang i påvirkningszonen. Endvidere bemærker Miljøstyrelsen, at sedimentaflejringen ikke vil give anledning til substrattypeændringer, samt at indvindingsområdet er beliggende i et i forvejen dynamisk område, hvor der naturligt er stor omlejring af sediment.

Samlet set kan Miljøstyrelsen acceptere indvindingsaktivitetens fysiske påvirkning på havbunden, fordi de er reversible og lokale for indvindingsområdet, og påvirkningerne i påvirkningszonen og de øvrige omgivelser er ubetydelige.

Bundflora- og fauna

Råstofindvinding medfører en uundgåelig øget mortalitet af den fauna, der ikke kan nå at flytte sig fra sugehovedet. Miljøstyrelsen bemærker, at der ved indvinding i 578-AA Husby Klit vurderes at være en væsentlig negativ påvirkning på bundfauna lokalt, hvor sugefoden arbejder. Indvindingen kan i nærværende tilladelse potentielt påvirke hele indvindingsområdets areal 1,7 gange. Miljøstyrelsen mener, at påvirkningen på bundfauna kan accepteres, fordi påvirkningen kun forekommer i indvindingsområdet og ikke påvirker påvirkningszonen eller området uden om.

Miljøstyrelsen er derudover enig i, at de påvirkede arter og det fjernede habitat er almindeligt forekommende langs den jyske vestkyst. Derfor vurderer Miljøstyrelsen ligeledes, at indvindingen ikke vil have en væsentlig negativ effekt på populationerne af bundfauna, hverken lokalt eller regionalt set.

Miljøstyrelsen er enig i, at dybdeændringerne i indvindingsområdet ikke er til hinder for, at der efterfølgende kan ske en genindvandring af de påvirkede arter. Selvom der kan forekomme ganske lokal blotlægning af de underliggende lerede lag, er denne påvirkning så lokal og kortvarig, at den ikke har en væsentlig betydning for habitattypen i indvindingsområdet, som i forvejen er præget af periodevis blotlægninger, som de mobile sandformer hurtigt overlejrer igen. Derfor er Miljøstyrelsen enig i, at habitatet i indvindingsområde 578-AA Husby Klit vil være tilnærmelsesvis uændret efter endt indvinding. Miljøstyrelsen vurderer derfor, at bundsamfundet kan genopbygges, og at det inden for en rimelig tidsperiode vil komme til at ligne det samfund, der var før, hvad angår artssammensætning og med tiden artsrigdom.

Miljøstyrelsen vægter, at den direkte påvirkning på bundsamfundet er midlertidig, og at påvirkningen på trods af den længerevarende effekt, kun forekommer lokalt i indvindingsområdet og ikke sker i påvirkningszonen eller området udenfor.

Sedimentspildet fra indvindingen kan kortvarigt medføre øget suspenderet sediment i vandsøjlen. Da arterne i området er tilpasset det højdynamiske miljø i forvejen og derfor periodevist oplever øgede sedimentkoncentrationer og periodevise sedimentomlejring, er Miljøstyrelsen enig i, at påvirkningen fra sedimentspildet er ubetydelig for bundfaunaen i indvindingsområdet og i påvirkningszonen.

Miljøstyrelsen vurderer overordnet, at den negative påvirkning på den benthiske fauna fra indvindingsaktiviteterne i indvindingsområde 578-AA Husby Klit efter en samlet afvejning kan accepteres, da påvirkningerne, selvom de vurderes væsentlige, er lokale og tidsbegrænsede, og det vurderes sandsynligt, at området kan genkoloniseres med tilsvarende arter efter endt indvinding.

Fisk og Fiskeri

Miljøstyrelsen er enig i vurderingen af, at påvirkningen fra råstofindvindingen på fisk i området vil være lokal og midlertidig, selv om den foregår over en lang periode, og at påvirkningen primært består i at fisk vil blive skræmt ud af indvindingsområde 578-AA Husby Klit under indvindingsaktiviteterne.

Indvindingsaktiviteterne kan også føre til reduktion af føde- og habitatgrundlag, samt påvirke gyde- og opvækstområder. Miljøstyrelsen er dog enig i, at arealet der forstyrres i 578-AA Husby Klit er begrænset, set i forhold til arealer med tilsvarende dybde og substrattyper (habitater) langs den jyske vestkyst. Miljøstyrelsen er enig i, at der er gode muligheder for, at fisk kan søge tilflugt og føde uden for indvindingsområdet i de perioder, hvor indvindingen foregår, og at genindvandring af fauna vil gå forholdsvis hurtigt i det dynamiske miljø.

De forventede dybdeændringer gør ikke indvindingsområdet uegnet for hverken fiskearter eller deres fødearter (se afsnit om bundfauna).

Sedimentsammensætningen i området ligger inden for tobisens foretrukne kornstørrelse, og området er beliggende i et potentielt gydeområde for arten, samt opvækstområder for sild, brisling og tunge. Da det er vurderet i miljøkonsekvensvurderingen, at indvindingen kun vil kunne forårsage ubetydelige ændringer i overfladesubstratet på havbunden, er Miljøstyrelsen enig i, at området kan anvendes til fouragering, gyde- og opvækstområde (herunder også for tobis), når indvindingen er afsluttet. Ydermere lægger Miljøstyrelsen vægt på, at dybdeændringer og tab af fødearter er midlertidige og reversible påvirkninger. Miljøstyrelsen er derfor enig i, at påvirkningen af havbunden vil have en begrænset betydning for fisk.

Påvirkningen fra sedimentspredning, herunder omlejring og forhøjede sedimentkoncentrationer i vandsøjlen, vurderes i miljøkonsekvensvurderingen at være ubetydelig for fisk i ansøgningsområdet og påvirkningszonen. Miljøstyrelsen er enig heri, da sedimentspredningen og sedimentkoncentrationerne vil være højest lige omkring indvindingsfartøjet. Baggrundskoncentrationerne af sediment i vandsøjlen er naturligt høje i det dynamiske miljø i området, og Miljøstyrelsen er derfor også enig i, at sedimentspredningens påvirkning på særligt gydesucces vil være kortvarig, lokal og ubetydelig i indvindingsområdet og i påvirkningszonen, og ingen betydning vil have i området udenfor.

Fiskeriundersøgelserne viste, at der foregår et vist fiskeri efter tobis i indvindingsområdet 578-AA Husby Klit. Analysen viste dog også, at indvinding og tobisfiskeri i 578-AA Husby Klit i en længere periode har kunnet foregå parallelt. Miljøstyrelsen er derfor enig i, at påvirkningen på fiskeriet vil være mindre. Miljøstyrelsen anerkender dog, at aktiv indvinding i indvindingsområdet periodevis kan indskrænke mulighederne for erhvervsfiskeri i området. Miljøstyrelsen bemærker, at området stadig vil være tilgængeligt for fiskeri, og at slæbesugning ikke efterlader stiksugehuller, der kunne besværliggøre fiskeri. Miljøstyrelsen vurderer derfor, at råstofindvinding og erhvervsfiskeri fortsat kan foregå parallelt, hvis begge parter sørger for at kommunikere med hinanden.

Fugle

Indvindingsområdet 578-AA Husby Klit er et aktivt indvindingsområde, som ifølge miljøkonsekvensvurderingen ikke vurderes at være vigtigt for havfugle, hverken som rasteområde eller som fourageringsområdet grundet dybderne i indvindingsområdet og det begrænsede fødeudbud. Miljøstyrelsen er enig i denne vurdering og er enig i den overordnede vurdering af, at påvirkningen på fugle hovedsageligt består i, at fugle, der befinder sig i indvindingsområdet skræmmes bort, når indvindingsaktiviteterne foregår. I miljøkonsekvensvurderingen påpeges det, at sejladserne til og fra området, kan øges, hvis der udføres en maksimumindvinding, hvert år, men Miljøstyrelsen er enig i, at sandsynligheden for at det sker to år i træk, er lille.

Miljøstyrelsen bemærker, at rødstrubet lom, alk og lomvie i miljøkonsekvensvurderingen vurderes, at være følsomme over for direkte påvirkninger fra indvindingsaktiviteter, og vil kunne fortrænges fra området mens indvindingen foregår. Miljøstyrelsen bemærker, at der under indvinding sejles med lav hastighed, og at det i miljøkonsekvensvurderingen vurderes, at den langsomme sejlhastighed formodentlig vil resultere i mindre forstyrrelse end ved normale sejlhastigheder. Miljøstyrelsen er enig i, at forstyrrelsen af fugle i området kan være mindre til moderat, men lægger vægt på, at påvirkningen vil være kortvarig og lokal for ansøgningsområdet, og idet området allerede i dag er præget af forskellige typer forbigående forstyrrelser som følge af eksisterende råstofindvinding, sejlads og fiskeri, forventer Miljøstyrelsen, at fuglene til en vis grad vil være tilpassede forstyrrelser fra aktiviteter på havet.

Miljøstyrelsen bemærker, at sedimentspredning og dermed nedsat sigtbarhed i vandet, potentielt kan påvirke de fuglearter, som behøver en vis klarhed i vandet for at fange føde, men vurderer at påvirkningen vil være meget begrænset, da den vil være kortvarig og helt lokal omkring indvindingsskibet. Miljøstyrelsen er enig i vurderingerne af, at potentielt berørte fugle (primært terner og mågefugle), kan søge føde i de tilstødende havområder mens indvindingen foregår.

Miljøstyrelsen er enig i vurderingerne i miljøkonsekvensvurderingen om, at påvirkningerne på fugle kan være af moderat betydning for fugle i indvindingsområdet i de år, hvor der indvindes 4 mio. m³ om året. Miljøstyrelsen har bemærket, at påvirkningerne uden for indvindingsområdet 578-AA Husby Klit vil være ubetydelige, og da der de fleste år, kun indvindes omkring 2 mio. m³, som vil medføre påvirkninger af mindre betydning for fugle i indvindingsområdet

Havpattedyr

Alle tre arter af hvaler, der forekommer i farvandet omkring indvindingsområde 578-AA Husby Klit, er bilag IV arter, hvilket betyder at styrelsen skal sikre sig, at arten såvel som artens yngle- og levesteder beskyttes jf. krav i habitatdirektivets bilag IV.

Miljøstyrelsen vurderer, at råstofindvindingsområdet er beliggende i stor afstand til vurderede kerneområder for marsvin. Det vurderes derfor, at indvindingen ikke påvirker hverken marsvin eller deres levesteder væsentlig. Det kan ikke udelukkes, at enkelt individer og potentielt andre hvalarter vil forekomme i området, men Miljøstyrelsen vurderer, at indvindingsområdet udgør en lille andel ud af det samlede område, hvor marsvin kan forekomme, og en endnu mindre andel af det område, hvor de større hvalarter forventes at forekomme.

Indvindingsområdet vurderes generelt at have et begrænset fødegrundlag for havpattedyr. Miljøstyrelsen er opmærksom på, at støj fra motor og pumpeaktivitet, der forekommer i forbindelse med råstofindvinding, potentielt kan forstyrre marsvin i området. Miljøstyrelsen vurderer dog, at den forventede påvirkning fra støj er meget begrænset, da merbelastningen af støj er lille sammenholdt med den allerede moderat til høje grad af skibsfart, og deraf støj, i og omkring indvindingsområdet. Miljøstyrelsen formoder, at marsvin vil holde afstand til området under aktiv indvinding. Samlet set vurderer Miljøstyrelsen, at indvinding i området kan ske uden væsentlig negative påvirkninger på hverken marsvin, andre hvaler eller sæler, der sporadisk kan forekomme i området.

Miljømål og indsatsprogrammer

Det er Miljøstyrelsens vurdering, at miljøkonsekvensvurderingen belyser og vurderer de relevante miljøpåvirkninger i henhold til krav ifølge reglerne om vandplanlægning og havstrategi.

Vurdering i forhold til vandområdeplaner og vandkvalitet

Miljøstyrelsen skal sikre sig, at den tilladte råstofindvinding er forenelig med krav og mål fastsat i henhold til reglerne om vandplanlægning.

Ifølge indsatsbekendtgørelsens⁷ §8, stk. 2 kan der kun træffes afgørelse, der indebærer en direkte eller indirekte påvirkning af et overfladevandområde, hvor miljømålet er opfyldt, hvis afgørelsen ikke medfører en forringelse af overfladevandområdets tilstand. Hvis vandområdets miljømål ikke er opfyldt, følger det af bekendtgørelsens § 8, stk. 3, at der kun kan træffes afgørelse, som indebærer en direkte eller indirekte påvirkning af et overfladevandområde, hvis afgørelsen:

1. ikke vil kunne medføre en forringelse af overfladevandområdets tilstand, og
2. ikke vil kunne hindre opfyldelse af det fastlagte miljømål, herunder gennem de i indsatsprogrammet fastlagte foranstaltninger.

Miljøministeriets vejledning til bekendtgørelse om Indsatsprogrammer for vandområdedistrikter præciserer⁸, at en forringelse i forhold til et miljøkvalitetskrav

⁷ Bekendtgørelse nr. 797 af 13. juni 2023 om indsatsprogrammer for vandområdedistrikter

⁸ <https://mim.dk/media/icxc2prb/vejledning-til-bekendtgørelse-om-indsatsprogrammer-for-vandomraadedistrikter.pdf>

for et MFS forekommer, hvis der sker en stigning i koncentration af stoffet i det samlede vandområde.

Miljøstyrelsen er enig i vurderingerne i miljøkonsekvensvurderingen om miljøpåvirkning i forhold til vandplaner og vandkvalitet om, at der ved indvinding af råstoffer ikke tilføres nye miljøfarlige forurenende stoffer (MFS).

I de følgende afsnit redegøres for de faglige argumenter, for hvorfor den konkrete råstofindvinding i 578-AA Husby Klit ikke indebærer stigning af MFS i vandområdet.

Miljøstyrelsens vurdering af den ansøgte indvindingsaktivitets påvirkninger på vandområdeniveau

Da indvindingsområde 578-AA Husby Klit ligger inden for 12 sømilegrænsen, men uden for 1 sømilegrænsen skal Miljøstyrelsen se, at råstofindvindingen i området ikke vil føre til tilstandsforringelse, eller vil forhindre målopfyldelse i forhold til den kemiske tilstand for vandområde 218 "Vesterhavet 12 sm", eller de nærliggende vandområder 133, "Vesterhavet nord" og 223 "Skagerrak 12 sm".

Den kemiske tilstand i vandområde 218 er "ikke god" (se redegørelsesafsnit om vandplaner). Til grund for denne vurdering, lå på tidspunktet for miljøvurderingen overskridelser af miljøkvalitetskravet (MKK) for summen af BDE i biota, kviksølv i biota og nonylphenoler i sediment. Der er dog kommet nye tilstandsvurderinger, og af vandplandata⁹ fremgår det nu, at årsagen til ikke-god kemisk tilstand i vandområde 218 er overskridelser i MKK for kviksølv målt i fisk, cadmium i muslinger og bly i muslinger.

Det er Miljøstyrelsens vurdering, at opdateringerne i tilstandsvurderingerne på vandområdeniveau ikke påvirker den overordnede vurdering af råstofindvindings påvirkning på kemisk tilstand, som den fremgår af miljøkonsekvensvurderingen. Det begrundes af Miljøstyrelsen i de følgende afsnit.

Ændringerne i hvilke stoffer der er overskredet i tilstandsvurderingerne, har ingen betydning for den dynamik der er i området og den fysiske påvirkning som indvindingsaktiviteterne har på havbunden, og dermed på de potentielle kemiske stoffer der måtte være tilstede i sedimentet, uagtet om der er målt overskridelser eller ej.

Miljøstyrelsen er enig med konsulenterne i, at de højdynamiske forhold, der er langs Vestkysten, hvor indvindingen foregår, betyder, at der generelt er et begrænset organisk indhold i sedimentet (ifølge NOVANA overvågningen er TOC omkring 0,2 %). Det betyder, at der er et begrænset indhold af ladede partikler og en deraf følgende ringe bindingsevne for MFS i sedimentet. Den høje sedimentdynamik betyder også, at det sediment, som forstyrres ved indvindingsaktiviteterne i form af ophvirvling ved bunden og spild ved overløb, ikke er af væsentlig betydning i forhold til den store mobile sandenhed, som i forvejen jævnligt naturligt resuspenderes og omfordeles. Dette forhold betyder, at de MFS, der eventuelt måtte være i overfladesedimentet, og som indvindes, allerede må være en del af den aktuelle påvirkning i vandområdet. Råstofindvindingen vil derfor udelukkende bidrage til den omfordeling af stoffer mellem sediment og opslemmet sediment i vandfasen,

⁹ <https://vandplandata.dk/vp3genbesoeg2024/vandomraade>

som i forvejen foregår naturligt. Derfor er Miljøstyrelsen fortsat også enig i, at råstofindvindingen i 578-AA Husby Klit ikke vil frigive en ellers bunden pulje af MFS, men udelukkende omfordele den eksisterende pulje. Det er deraf Miljøstyrelsen vurdering, at aktiviteten ikke vil øge koncentrationen af biotilgængelige MFS, som ikke allerede er i omløb. Dette er fortsat gældende på trods af nye tilstandsvurderinger.

I de nye tilstandsvurderinger er der kun målt overskridelser i biota, og ikke i sedimentet. Siden der måles forhøjede koncentrationer af bly, cadmium og kviksølv i fisk og muslinger, må det antages, at bly, cadmium og kviksølv er biotilgængelige i området, på trods af, at der i de nye tilstandsvurderinger, ikke fremgår målte koncentrationer af stofferne i sedimentet. De tre metaller, der er overskredet i biota har alle ringe opløselighed i vand, og derfor må det forventes, at størstedelen af det, der kortvarigt opslemmes med sedimentet som følge af indvindingsaktiviteten hurtigt vil sedimentere ud igen, og ikke vil kunne medføre en koncentrationsstigning i vandfasen.

Indvindingsaktiviteten medfører som nævnt en vis suspension af sediment i vandsøjlen, og langt størstedelen af dette lander inden for indvindingsområdet oven på sediment af samme beskaffenhed. Kun en meget begrænset fraktion af sedimenter vil kunne spredes uden for indvindingsområdet, hvor det vil indgå i sandtransporten langs den jyske vestkyst. Det forventes derfor heller ikke, at kunne medføre en koncentrationsstigning i sedimentmatricen, hverken inden for indvindingsområde 578-AA Husby Klit eller i vandområde 218.

Miljøstyrelsen vurderer tilsvarende for sedimentet, at der heller ikke vil ske en koncentrationsstigning i biota-matricen, da råstofindvinding midlertidigt fjerner den flora og infauna (biota), der måtte være i indvindingsområdet, hvilket vil betyde, at mobile arter ikke vil kunne prædere på føde med et potentielt indhold af MFS som bly, cadmium og kviksølv, der hvor indvindingen har fundet sted. Den infauna, der indvandrer på ny efter endt indvinding vil flytte ind i et sediment, hvor koncentrationen af MFS i sedimentet må være tilsvarende det omgivende miljø. Miljøstyrelsen vurderer derfor, at råstofindvinding i indvindingsområde 578-AA Husby Klit heller ikke vil være årsag til en koncentrationsstigning af MFS i flora og fauna i vandområdet.

Overordnet er Miljøstyrelsen enig i, at indvinding i 578-AA Husby Klit ikke vil forhindre mål opfyldelse for kemisk tilstand i vandområde 218.

Vurdering i forhold til Danmarks Havstrategi

Miljøstyrelsen skal jf. havstrategilovens § 18 sikre, at råstofindvinding ikke medfører påvirkninger, som vil være uforenelige med de miljømål og indsatsprogrammer, der fastsættes efter lovens §§ 12 og 13. Forpligtelsen til ikke at meddele tilladelse i strid med miljømål¹⁰ og indsats¹¹ indtræder i takt med, at de enkelte dele af havstrategien, herunder kvalitative mål og tærskelværdier, fastlægges endeligt.

¹⁰ Miljømålene er fastlagt i første del af Danmarks Havstrategi II:

https://mst.dk/media/ntjg4vgv/hsd_ii_foerste_del__baisanalyseplusmiljoemaal_2019.p df

¹¹ Se Danmarks Havstrategi II, tredje del: <https://mim.dk/media/zqknzk1p/indsatsprogram-2024.pdf>

Det danske havterritorium er opdelt i to havområder, henholdsvis Nordsøen, herunder Kattegat, og Østersøen. Havmiljølovens målsætninger implementeres gennem udarbejdelse af havstrategier for hvert af havområderne, jf. havstrategilovens § 4, stk. 1.

Havstrategien miljømål

I første del af Danmarks Havstrategi II fastlægges definitionen på god miljøtilstand, den aktuelle miljøtilstand i de danske havområder (basisanalyse) samt konkrete mål til sikring af opnåelse af en god miljøtilstand.

Bestemmelse af målsætningen om god miljøtilstand sker efter en model, hvor god miljøtilstand overordnet beskrives for hver af havstrategiens 11 kvalitative deskriptorer, som så herefter konkretiseres ved hjælp af kriterierne i havstrategiens bilag 2 (GES-afgørelsens kriterier)¹² og fastsatte tærskelværdier. Deskriptorerne for beskrivelse af god miljøtilstand er fastlagt i havstrategilovens bilag 2, og består af følgende 11 miljøelementer: 1) Biodiversitet, 2) Ikkehjemmehørende arter, 3) Erhvervsmæssigt udnyttede fisk, 4) Havets fødenet, 5) Eutrofiering, 6) Havbunden, 7) Hydrografiske ændringer, 8) Forurenende stoffer, 9) Forurenende stoffer i fisk og skaldyr til konsum, 10) Marint affald og 11) Undervandsstøj.

For hver deskriptor fastlægger havstrategien et overordnet miljømål for god miljøtilstand for den pågældende deskriptor, hvortil der er knyttet flere konkrete delmål med tilhørende indikatorer. En indikator er et parameter, som anvendes til at vurdere om målet er opfyldt. Nogle af delmålene har en egentlig kvalitativ karakter, som kan vurderes i forbindelse med tilladelse af konkrete aktiviteter, mens andre miljømål angår forpligtelser for medlemslandene til f.eks. metodeudvikling eller overvågning og dataindsamling.

I medfør af nogle af miljømålene skal der fastsættes tærskelværdier til brug for vurderingen af god miljøtilstand. En del af disse tærskelværdier er endnu ikke fastsat. I andre tilfælde foreligger der allerede en række tærskelværdier eller standarder, som er fastsat i regi af anden EU-lovgivning eller det regionale havsamarbejde under OSPAR og HELCOM. Sådanne tærskelværdier er ikke nødvendigvis i sig selv udtryk for god miljøtilstand, men kan i relevant omfang indgå i en samlet vurdering af god miljøtilstand under havstrategien. Nogle tærskelværdier kan imidlertid være udtryk for bindende miljømål efter andre EU-regler (vandrammedirektivet og Natura 2000-reguleringen). For flere af deskriptorerne er mål om god miljøtilstand efter havstrategien harmoniseret med miljømål efter anden EU-lovgivning. Det gælder f.eks. miljømål under deskriptor 1 – Biodiversitet og deskriptor 8 – Forurenende stoffer.

Miljømålene i Danmarks Havstrategi II er bindende, og skal iagttages i forbindelse med meddelelse af tilladelse til råstofindvinding. Dog gælder, at hvis et af havstrategiens miljømål tillige er omfattet af miljømål fastsat i henhold til en

¹² Ved GES-afgørelsen forstås, EU-kommissionens afgørelse 2017/848/EU om fastlæggelse af kriterier og metodiske standarder for god miljøtilstand i havområder samt specifikationer og standardmetoder for overvågning og vurdering og om ophævelse af afgørelse 2010/477/EU. I GES-afgørelsen specificeres deskriptorerne yderligere i 42 forskellige kriterier, 29 primære og 13 sekundære kriterier.

vandplan eller Natura 2000-plan inden for 1 sømil fra basislinjen, så erstatter et sådant miljømål de målsætninger, som er fastsat under havstrategien, jf. havstrategiloven § 2, stk. 2.¹³

Nogle af deskriptorerne indeholder miljømål, som ikke er relevante at vurdere i forhold til råstofindvinding, fordi aktiviteter forbundet med udnyttelse af råstofindvindingstilladelsen ikke påvirker det pågældende miljøelement i en sådan grad, at det har betydning for tilstanden og opnåelse af kvalitative miljømål, eller fordi de fastsatte miljømål handler om udvikling af metode, fastsættelse af tærskelværdier, overvågning og dataindsamling. Dette gælder for deskriptorerne i tabel 3, mens de relevante deskriptorer for denne afgørelse er angivet i næste tabel (tabel 4).

Tabel 3 Deskriptorer som vurderes ikke-relevante i forhold til råstofindvinding

Deskriptor	Oplysninger om miljømål i Danmarks Havstrategi II:	Vurderes ikke i forhold til råstofindvinding fordi:
D2) Ikke-hjemhørende arter	Havstrategiens miljømål for ikke-hjemmehørende arter fokuserer på at begrænse tilkomst af nye ikke-hjemmehørende arter og at begrænse de negative effekter af invasive arter.	Skibsfart (ballastvand og begroning) anses som den væsentligste kilde til indførsel af ikke-hjemmehørende arter. Regulering af fartøjer, herunder i forhold til ballastvand, sker i andet regi (Bekendtgørelse om håndtering af ballastvand og sedimenter fra skibes ballastvandtanke). Det lægges til grund, at alle indvindingsskibe er omfattede af reglerne og følger gældende regler. Miljøstyrelsen vurderer derfor ikke, at miljømålene for deskriptor 2 bliver påvirket af den tilladte indvinding.
D3) Erhvervsmæssigt udnyttede fiskebestande	Havstrategiens miljømål for D3 vedr. regulering af erhvervsmæssig fiskeri inden for den fælles fiskeripolitik, herunder mål om regulering efter MSY-principperne.	Miljømålene adresserer alene erhvervsfiskeri. Der henvises i øvrigt til, at indvindingens påvirkning på fiskeri behandles i afgørelsens afsnit 2.6 og 4.5 Fisk og fiskeri.
D4) Havets fødenet	Havstrategiens miljømål for havets fødenet omhandler sikring af fornøden viden for fremadrettet at kunne fastsætte tærskelværdier for fødenettets tilstand gennem det regionale havsamarbejde. Samspillet mellem de forskellige arter i et fødenet er komplekst og i konstant variation, og det er med det nuværende vidensgrundlag vanskeligt at	De operationelle miljømål under deskriptor 4 vedr. dansk bidrag til regional videns- og metodeudvikling vedrørende havets fødenet, samt at der foretages overvågning af fødenettets enkelte delelementer. Der er således ikke i havstrategien fastsat operationelle miljømål for

¹³ Danmarks Havstrategi II, første del - god miljøtilstand, basisanalyse og miljømål side 24- 25

	identificere mål, der skal sikre opnåelsen af god miljøtilstand.	deskriptor 4, som kan påvirkes af råstofindvinding. Endvidere bemærkes, at der endnu ikke er fastsat metoder og koordinerede tærskelværdier til brug for vurdering af GES-kriterierne om fødenettet. Endelig henvises til, at påvirkningen af fødenettets enkelte artsgrupper (bundflora og -fauna, fisk, fugle og pattedyr) behandles i tilladelsens øvrige vurderings- og begrundelsesafsnit.
D10) Marint affald	Havstrategiens miljømål for marint affald handler bl.a. om, at mængden af marint affald skal reduceres væsentligt, og at tab af fiskeredskeer skal forebygges. De operationelle miljømål vedr. bl.a. vedtagelse af en politisk plastikhandleplan og udvikling af indikatorer og målemetoder for mikroplast i havbundssediment og vandsøjle. Der til kommer identificering af virkemidler til forebyggelse af marint affald og estimering af tab af fiskeredskeer	Råstofindvinding foregår fortrinsvist i rene sedimenter, og bidrager ikke til øget tilførsel af marint affald i havmiljøet. I fht. mikroaffald (mikroplast) er der endnu ikke fastsat tærskelværdier for mikroaffalds sammensætning, mængde og fordeling.

Tabel 4 Deskriptorer der kan påvirkes af råstofindvinding

Deskriptor	Oplysninger om miljømål i Danmarks Havstrategi II:	Vurdering af miljømål, som er relevant for tilladelsen:
D1) Biodiversitet	Havstrategiens miljømål for biodiversitet har fokus på, at sikre opretholdelse af den marine biodiversitet. Under D1 fastsætte miljømål for fugle, havpattedyr, fisk der ikke udnyttes erhvervsmæssigt og pelagiske habitater. Miljømålene for fugle og havpattedyr angår særligt bifangst, mens miljømålene for fisk og pelagiske habitater fokuserer på udvikling af metode til bedømmelse af tilstanden og fastsættelse af kommende tærskelværdier. Disse miljømål har ikke relevans for	Under D1 – miljømål for fugle, er der i pkt. 1.2 fastsat målsætning om, at der for fugle sikres, at bestande og levesteder opretholdes og beskyttes i henhold til målsætninger under fuglebeskyttelsesdirektivet. Påvirkning på fugle i fht. fuglebeskyttelsesdirektivets beskyttelses mål er behandlet i afgørelsens afsnit 2.7 og 4.6 <i>Fugle</i> . Desuden er påvirkning på fuglebeskyttelsesområder behandlet i <i>Internationale beskyttelsesområder</i> Under D1 – miljømål for pattedyr er der i pkt. 1.8 fastsat målsætning om, at marsvin,

	råstofindvindingstilladelsen. Under D1 fastsættes enkelte kvalitative miljømål for fugle og havpattedyr, som kan have betydning for råstofindvindingstilladelsen.	spættet sæl og gråsæl opnår gunstig bevaringsstatus i overensstemmelse med mål fastsat i medfør af habitatdirektivet. Påvirkning af relevante havpattedyr, som beskyttes efter habitatreglerne, er behandlet i afgørelsens afsnit 2.7 og 4.6 <i>Havpattedyr</i>, og 2.7 og 4.6 <i>Marine Bilag IV-arter</i>. Da påvirkningen er lokal for indvindingsområdet, og der er mulighed for genetablering, selvom denne kan være langvarig, vurderes indvinding ikke være til hinder for målopfyldelse i hele havområdet Nordsøen/Kattegat
D5) Eutrofiering	Havstrategiens miljømål for eutrofiering er, at dansk andel af tilførsler af kvælstof og fosfor for Østersøen skal følge de maksimalt acceptable tilførsler, som er blevet fastsat i HELCOM. For Nordsøen (OSPAR-området) er der endnu ikke fastsat tærskelværdier for næringsstoffer. Særligt for kystvande henviser havstrategien til målsætninger for vandområdeplanernes kvalitetselementer. Dette mål kan have relevans for råstofindvinding.	Under D5 er der i pkt. 5.3 særligt for kystvande fastsat mål om, at målbelastninger og indsatsbehov for fjorde og kystvande fastsat i henhold til vandrammedirektivet overholdes. Der henvises i den forbindelse til målet om god økologisk tilstand, som vurderes ud fra en række kvalitetselementer angivet i vandrammedirektivet. Indvindingsområdet er beliggende udenfor 1 sømilegrænsen, og derfor er eutrofieringen ikke behandlet under afgørelsens afsnit om Miljømål og indsatsprogrammer under Vandområdeplaner. Emnet er dog refereret fra MKV'en i afgørelsens afsnit 2.7 om <i>Havstrategi</i>. Der indvindes i et område, hvor der er lavt organisk indhold (omkring 0,2 % TOC) i sedimentet. Sandenheden og dens indhold af næringsstoffer omfordes jævnlige årsager. Råstofindvinding vil ikke frigive en ellers bunden pulje af næringsstoffer, som ikke allerede er i omløb.

		Derfor vurderes indvindingsaktiviteterne i 578-AA Husby Klit ikke at være til hinder for målopfyldelse.
D6) Havbundens integritet	Havstrategiens miljømål for havbundens integritet (habitattyper på havbunden) omhandler bl.a. tiltag til beskyttelse af udvalgte områder samt opbygning af viden og bidrag til fastsættelse af tærskelværdier for tab og forstyrrelse af havbundens arter og samfund.	Under D6 er der i pkt. 6.5 fastsat målsætning om, opnåelse af gunstig bevaringsstatus for marine naturtyper i henhold til mål efter habitatdirektivet. Påvirkning af relevante naturtyper, som beskyttes efter habitatreglerne, er behandlet i afgørelsens afsnit 4.6 <i>Internationale beskyttelsesområder og Marine Bilag IV-arter.</i> Miljøstyrelsen skal som supplement til vurderingerne i afsnit 2.7 og 4.6 bemærke, at råstofindvinding kan anses som værende enten en fysisk forstyrrelse eller tab af havbunden. Ved aktiviteter, der medfører en forstyrrelse af havbunden, kan ændringen genoprettes, hvis aktiviteten ophører. Dette er tilfældet i langt de fleste råstofindvindingssager, hvor de arter, som lever i indvindingsområdet vil kunne genindvandre efter råstofindvindingsaktiviteterne er ophørt. Den forstyrrelse af havbunden, som den ansøgte råstofindvinding medfører, vil være afgrænset til indvindingsområde 578-AA Husby Klit, og således være lokal. På grund af den midlertidige og lokale karakter af forstyrrelsen vurderes den tilladte råstofindvinding i 578-AA Husby Klit ikke at kunne få betydning for opnåelse af mål og god miljøtilstand for D6
D7) Hydrografiske ændringer	God miljøtilstand i havet i fht. hydrografiske ændringer er en tilstand, hvor permanent ændring af de hydrografiske egenskaber ikke påvirker de marine økosystemer i negativ retning. Hydrografiske	Råstofindvinding indebærer alene risiko for dybdeændringer inden for indvindingsområdet. Evt. dybdeændringer har derfor kun en meget lokal karakter. En lokal dybdeændring, som i dette tilfælde maksimalt vil være 3 m,

	ændringer kan indebære ændringer af både havbunden og vandsøjlen (herunder tidevandsområder). I fht. råstofindvinding er det alene relevant at tage stilling til evt. ændringer af havbunden. Havstrategiens kvalitative miljømål for hydrografiske ændringer indebærer, at konkrete projekter alene må have lokale virkninger og i øvrigt udformes under hensyn til miljøet	hvor ressourcen er mest interessant, vil ikke forventes at kunne medføre hydrografiske ændringer af betydning i et så dynamisk område. Samlet set er det Miljøstyrelsens vurdering, at den forventede dybdeændring i selve indvindingsområde 578-AA Husby Klit ikke er i strid med havstrategiens miljømål under D7
D8) Forurenende stoffer	Havstrategiens miljømål for forurenende stoffer refererer til målsætninger fastsat i hht. vandrammedirektivet. Målene for forurenende stoffer under havstrategien er således harmoniseret med de mål om miljøkvalitetskrav og tærskelværdier, der er fastsat i regelsættet om vandplanlægning, herunder særligt mål og vurderingskrav for god kemisk tilstand	Kravene for god kemisk tilstand er vurderet i afsnit 4.6 Miljømål og indsatsprogrammer, <i>Vurdering i forhold til vandområdeplaner</i> om kemisk tilstand. Indvindingsaktiviteterne medfører ikke en tilførsel af MFS til indvindingsområdet, da der ikke tilføres materiale ved råstofindvinding.
D9) Forurenende stoffer i fisk og skaldyr til konsum	God miljøtilstand for D9 indebærer, at der ikke er signifikante overskridelser af de til enhver tid gældende maksimalgrænseværdier i fødevarelovgivningen for fisk og skaldyr til konsum. Det for råstofindvinding væsentlige miljømål er delmål 9.1, som fastlægger, at udledning af forurenende stoffer må generelt ikke lede til overskridelser af de til enhver tid gældende maksimale grænseværdier i fødevarelovgivningen for fisk og skaldyr til konsum.	Områdets kemiske tilstand indikerer ikke, at fisk og skaldyr vil blive påvirket af miljøfarlige stoffer. Der henvises til, at kravene til god kemisk tilstand er vurderet i afsnit 4.7 <i>Vurdering i forhold til vandområdeplaner</i>.
D11) Undervandsstøj	God miljøtilstand for undervandsstøj er når undervandsstøjen, befinder sig på et niveau, der ikke påvirker arter i negativ retning. Det gælder for både implusstøj og lavfrekventstøj. Havstrategiens miljømål for undervandsstøj handler bl.a. om, at skadelige virkninger af	Ved implusstøj forstås korte kraftige lyde som fx lyd fra pæleramning eller militær sonar Der genereres ikke implusstøj i forbindelse med råstofindvinding. Den støj, der genereres er primært lavfrekvent skibsstøj, og

	impulsstøj for dyr skal undgås. Det kvalitative mål, som skal vurderes i fbm. råstofindvinding er mål 11.1: Havdyr under habitatdirektivet udsættes så vidt muligt ikke for impulslyde, der medfører permanente høreskader. For lavfrekvent støj er der mål om fastsættelse af tærskelværdier og opbygning af viden.	lavfrekvent støj fra sugeaktiviteten. Støjpåvirkningen fra råstofindvinding er dog under de grænser, som kan medføre permanente høreskader for havdyr. Støj som følge af råstofindvinding vurderes ikke at være et problem for dyr i havet. Fsva. påvirkning af bilag IV-arter med støj henvises endvidere til vurderingen i afgørelsens afsnit 2.7 og 4.6 Havpattedyr
--	---	---

Havstrategiens indsatsprogram

Indsatsprogram for Danmarks Havstrategi II blev offentliggjort i marts 2024. Miljøstyrelsen skal sikre, at den tilladte råstofindvinding ikke sker i strid med programmets initiativer (indsatser), som skal bidrage til opnåelse af målene for god miljøtilstand for hver af de 11 deskriptorer.

En række af initiativerne er besluttet i andre sammenhænge, herunder vandområdeplaner, Natura 2000-planer og udpegning af nye fuglebeskyttelsesområder. Råstofindvindingens betydning for denne type indsatser omfattes således af vurderingerne i afgørelsens afsnit om vandområdeplaner og habitatnatur.

Derudover indeholder indsatsprogrammet en række nye indsatser, de såkaldte havstrategiindsatser. Flere af havstrategiindsatserne er rettet mod konkrete aktiviteter. Indsatserne vedr. råstofindvinding angår 1) reducere af råstofzoner i havplanen, 2) udfasning af råstofindvinding i det nordlige Øresund frem mod 2025, og 3) udarbejdelse af en kommende national råstofplan. Den tilladte råstofindvinding påvirker ikke gennemførelsen af disse indsatser.

Marinarkæologiske interesser

Der er i miljøkonsekvensvurderingen redegjort for, at indvindingen i 578-AA Husby Klit ikke vil have væsentlige påvirkninger på mariarkæologiske interesser. Slots- og kulturstyrelsen, samt de Kulturhistoriske museer i Holstebro og Strandingsmuseet st. George har haft ansøgningen i høring, og har ikke fundet grund til at gennemføre yderligere undersøgelser i området. De registrerede fund i påvirkningszonen er ikke omfattet af museumsloven.

Miljøstyrelsen konkluderer derfor, at fortsat indvinding i 578-AA Husby Klit ikke vil have en væsentlig påvirkning på marinarkæologiske interesser.

Miljøstyrelsen skal dog gøre opmærksom på, at museumslovens § 29h fortsat gælder således at: Hvis der findes andre spor af fortidsminder eller vrage under indvindingsarbejdet, skal arbejdet standses og fundet meldes til Slots- og kulturstyrelsen.

Rekreative interesser

Indvindingsområde 578-AA Husby Klit ligger 5 km fra kysten og Miljøstyrelsen er derfor enig i miljøkonsekvensvurderingens konklusioner om, at der ikke vil være påvirkning på de rekreative interesser på land.

Miljøstyrelsen bemærker, at der tæt på indvindingsområdets påvirkningszone ligger et vrage, der bruges som dykkervrage, men at det ikke ligger i selve ansøgningsområdet. Miljøstyrelsen formoder, at dykkerne er opmærksomme på indvindingsfartøjerne, når der er indvindingsaktivitet og sejladse til og fra området.

Miljøstyrelsen er desuden enig i, at der ikke vil være en væsentlig påvirkning på rekreative interesser i form af fritidsfiskeri og lystsejladse, som kan foregå nær indvindingsområdet, da aktivitetsudøverne vurderes delvist at være vandt til indvindingsaktiviteterne, der har foregået i området over længere tid. Den rekreative sejladse vurderes desuden at kunne undgå indvindingsfartøjerne ved efterlevelse af de almindelige retningslinjer for sejladse.

Sejladseforhold

Miljøstyrelsen noterer, at indvindingsområdet 578-AA Husby Klit er beliggende i et område med lav til moderat tæthed af skibstrafik. I perioder vil indvindingsaktiviteten i 578-AA Husby Klit kunne forårsage en større trafik af indvindingsfartøjer end hidtil. Miljøstyrelsen har hørt Sikre Farvande (SIFA) i Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskab, som ikke havde indvendinger imod råstofindvinding i området. Det er dermed Miljøstyrelsens vurdering, at de ekstra sejladser ikke vil medføre en væsentlig merbelastning i området, og at indvindingsfartøjerne vil indgå i den almindelige skibstrafik, når der ikke indvindes.

Miljøstyrelsen bemærker desuden, at ansøgningsområdet udgør en lille andel af det øvrige manøvrerum i Nordsøen, og at alle fartøjer er udstyret med AIS, hvilket markant mindsker risikoen for kollision. Det er således Miljøstyrelsens vurdering, at indvindingsaktiviteterne ikke vil medføre en væsentlig påvirkning på sejladseforholdene.

Miljøstyrelsen skal herudover henvise til, at tilladelsesindehaver efterlever fremsendte vurderingsskema om arbejder til søs og den opdaterede bekendtgørelse om sejladssikkerhed ved entreprenørarbejder og andre aktiviteter (BEK nr. 1229 af 3. oktober 2023) i relevant omfang.

Ammunition

Miljøstyrelsen bemærker, at det i miljøkonsekvensvurderingen vurderes, at ammunition generelt ikke har en negativ påvirkning på miljøet. Miljøstyrelsen gør opmærksom på, at såfremt der bliver fundet ueksploderet ammunition (UXO), som vil kræve en kontrolleret sprængning, kan dette have en væsentlig negativ miljøpåvirkning.

Forsvarsministeriets Ejendomsstyrelse havde dog ingen bemærkninger til indvindingsansøgningen.

Miljøstyrelsen skal gøre opmærksom på, at det generelt gælder, at i forbindelse med arbejde ved/i havbunden, såfremt der bliver identificeret/forekommer fund af UXO eller lignende farlige genstande, skal arbejdet straks indstilles, og der skal tages kontakt til Forsvarets Operationscenter, jf. BEK 1229 af 03/10/2023 § 9 om sejladssikkerhed ved entreprenørarbejde og andre aktiviteter mv. i danske farvande.

Øvrige erhvervsinteresser

Miljøstyrelsen har behandlet påvirkning på erhvervsfiskeri og kommerciel skibstrafik i afsnittene om fisk og fiskeri og sejladsforhold.

Miljøstyrelsen bemærker, at havmøllepark Vesterhav Syd ligger ca. 300 meter fra indvindingsområdet mod vest og syd i påvirkningszonen. Havvindmølleparken er nu i drift (dato 2024). Miljøstyrelsen har haft ansøgningen i høring hos Energistyrelsen, men har ikke modtaget bemærkninger til dette.

Miljøstyrelsen vurderer derfor, at indvindingen i 578-AA Husby Klit ikke vil påvirke driften af den nærliggende havmøllepark Vesterhav Syd. Øvrige erhvervsinteresser ligger mindst 8 km fra indvindingsområde 578-AA Husby Klit. Miljøstyrelsen vurderer derfor, at indvindingen ikke vil medføre øget støj og forstyrrelse eller øget skibstrafik i en grad, der vurderes at forhindre eller forstyrre de øvrige erhvervsinteresser i området.

Kumulative effekter

På baggrund af indvindingsaktivitetens begrænsede, kortvarige og lokale omfang, samt områdets beliggenhed i et i forvejen naturligt dynamisk miljø, vurderer Miljøstyrelsen, at indvindingsaktiviteten i form af den direkte arealpåvirkning eller i form af sedimentspredning, hverken alene eller kumulativt med de øvrige erhvervsaktiviteter i området vil medføre en væsentlig påvirkning på havbunden og den tilhørende fauna og flora.

Miljøstyrelsen er enig i vurderingen i miljøkonsekvensvurderingen, om at sandsynligheden for, at selvom der sker samtidig indvinding i 578-AA Husby Klit og sandfodring langs fællesaflestrækningen vil den samlede sedimentkoncentration og sedimentation ligge inden for den naturlige variation på den meget dynamiske vestkyst. Desuden vurderes sedimentfanerne relativt hurtigt at udlignes i det dynamiske miljø. Miljøstyrelsen vurderer at der, grundet at nærmeste havvindmøllepark Vesterhav Syd nu er i drift og grundet afstanden til anlægsaktiviteterne af havvindmølleparken Thor, ikke vil blive sammenfald mellem fanerne med øgede sedimentkoncentrationer fra aktiviteterne.

På baggrund af indvindingsaktivitetens begrænsede, kortvarige og lokale omfang vurderer Miljøstyrelsen, at indvindingsaktiviteten, hverken alene eller kumulativt med de øvrige erhvervsaktiviteter i området vil medføre en væsentlig påvirkning på gyde- og opvækstområder, fiskebestande og fødegrundlag for fiskearter i Nordsøen generelt. Miljøstyrelsen bemærker, at det påvirkede areal inden for indvindingsområde 578-AA Husby Klit er begrænset i forhold til det samlede gyde- og opvækstområde for fisk langs den Jyske Vestkyst og i Nordsøen generelt.

Miljøstyrelsen bemærker yderligere, at det forventelige begrænsede og kortvarige overlap af sedimentfaner mellem sedimentspredning fra indvindingsaktiviteten og sandfodringen vil have en ubetydelig påvirkning på fisk i Nordsøen generelt. I forlængelse heraf bemærker Miljøstyrelsen, at den samlede sedimentspredning og sedimentering vil ligge inden for den naturlige variation langs den dynamiske vestkyst, samt at fiskerarter vil kunne fortrække til andre områder, mens indvindingen foregår.

På baggrund af indvindingsaktivitetens begrænsede, kortvarige og lokale omfang vurderer Miljøstyrelsen, at indvindingsaktiviteten, hverken alene eller kumulativt med de øvrige erhvervsaktiviteter i området vil medføre en væsentlig påvirkning på fugle og havpattedyr i Nordsøen generelt. I forbindelse med denne vurdering bemærker Miljøstyrelsen, at indvindingsområde 578-AA Husby Klit ligger i et område, som i forvejen er præget af tilstedeværelsen af relativt tæt skibstrafik, og at indvindingsaktiviteterne kun forventes at kunne forårsage en merpåvirkning i antal sejladser, der kan være forstyrrende for fugle og havpattedyr, når der er behov for at indvinde den maksimale indvindingsmængde. Sedimentspredning og sedimentering vil ligge inden for den naturlige variation langs den dynamiske vestkyst. Desuden bemærker Miljøstyrelsen, at arealet af indvindingsområdet udgør en minimal del af lignende havbundsområder i Nordsøen, som potentielt kan anvendes af fugle og havpattedyr.

Miljøstyrelsen er enig i vurderingen i miljøkonsekvensvurderingen om, at tilladelse til fortsat indvinding i 578-AA Husby Klit ikke vil forårsage væsentlige påvirkninger i kumulation med andre aktiviteter i området.

Internationale beskyttelsesområder og Natura 2000-væsentlighedsvurdering

Miljøstyrelsen skal sikre sig, at der ikke sker påvirkninger i eller ind i et Natura 2000-område, og der skal sikres en gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, der er på udpegningsgrundlaget i nærliggende Natura 2000-områder. Habitatområder, fuglebeskyttelsesområder og udpegningsgrundlag, jf. habitatdirektivet, er implementeret i den danske habitatbekendtgørelse¹⁴.

Det fremgår af habitatbekendtgørelsen, at før der træffes afgørelse om tilladelse, skal der foretages en vurdering af, om råstofindvindingen i sig selv, eller i forbindelse med andre projekter, kan påvirke et område væsentligt (væsentlighedsvurdering). Hvis det ikke kan afvises, at der sker en væsentlig påvirkning af et Natura 2000-område, skal der foretages en konsekvensvurdering.

Habitatområder

Miljøstyrelsen bemærker, at de nærmeste Natura 2000-områder ligger 7,2-9 km fra indvindingsområdet. Miljøstyrelsen er enig i væsentlighedsvurderingen om, at indvinding i 578-AA-Husby Klit ikke vil medføre væsentlig påvirkninger fra sedimentspild på de udpegede naturtyper i habitatområderne. Afstanden til habitatområderne er større end udstrækningen af det forventede sedimentspild (se afsnit om havbund, dybde og dynamik). Miljøstyrelsen kan tilslutte sig, at råstofindvindingen grundet afstanden ikke vil have en direkte påvirkning ind i de

¹⁴ Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023, om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

nærmeste Natura 2000-områder og, at indvindingen ikke vil forhindre opnåelse af gunstig bevaringsstatus for naturtyperne eller de udpegede arter inden for de omkringliggende habitatområder.

Marsvin er på udpegningsgrundlaget i H253 "Sandbanker ud for Thyborøn" og H255 "Sydlig Nordsø". Miljøstyrelsen har tidligere, under afsnittet om marine pattedyr vurderet, at indvindingsaktiviteterne ikke vil medføre en væsentlig påvirkning på marsvin. Det er således Miljøstyrelsens vurdering, at der heller ikke vil være en væsentlig negativ påvirkning på marsvin i habitatområderne.

Fuglebeskyttelsesområder

Miljøstyrelsen har behandlet påvirkninger på fugle under afsnittet om fugle. Det nærmeste fuglebeskyttelsesområde ligger 12,6 km fra indvindingsområdet.

Det er Miljøstyrelsens vurdering, at der ikke vil være en væsentlig negativ påvirkning af fuglene på udpegningsgrundlaget i fuglebeskyttelsesområderne i Ringkøbing Fjord og Nymindestrømmen F43, Nisum Fjord F38, Agger Tange, Nisum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø som omfatter F23, F27 og F28, eller Sydlige Nordsø F113. Fugle på udpegningsgrundlaget er behandlet under afsnittet om fugle, og Miljøstyrelsen er enig i, at indvindingsområdets relativt begrænsede areal set i forhold til det areal, hvor marine fuglearter ellers vil kunne søge føde, medfører, at indvindingsaktiviteten ikke vil påvirke bevaringsmålsætningerne for de udpegede marine fuglearter.

Marine Bilag IV-arter

Alle arter af hvaler er Bilag IV-arter jf. bilag 7 i habitatbekendtgørelsen. Miljøstyrelsen bemærker, at arterne marsvin, hvidnæse og vågehval er hjemmehørende i Nordsøen og potentielt kan forekomme i og omkring indvindingsområde 578-AA Husby Klit.

Miljøstyrelsen har behandlet påvirkning på havpattedyr under afsnittet om havpattedyr, og er enig i vurderingen i miljøkonsekvensvurderingen om, at grundet de meget begrænsede, og kortvarige påvirkninger, og idet indvindingsområdet udgør en meget lille del arternes udbredelsesområde i Nordsøen, vil indvindingen ikke udgøre en væsentlig påvirkning af den samlede bestand eller områdets økologiske funktionalitet for hverken marsvin, hvidnæse eller vågehval i Nordsøen/Nordatlanten.

Det er Miljøstyrelsens vurdering, at indvindingsaktiviteterne ikke vil medføre skade på hverken enkelte individer eller på bestanden af marsvin, hvidnæse eller vågehval i Nordsøen, og at indvindingen ingen påvirkning har på bestandenes bevaringsstatus i Bælthavet ligesom den økologiske funktionalitet for bestandene ikke ændres.

Miljøstyrelsens konklusion

Miljøstyrelsen har på denne baggrund, og ud fra en samlet afvejning jf. råstoflovens § 3, truffet afgørelse om tilladelse til indvinding af den ansøgte mængde i bygherreområde 578-AA Husby Klit.

5. Klagevejledning

Miljøstyrelsens afgørelse kan i henhold til råstoflovens § 26, stk. 2, påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet for så vidt angår vilkår til beskyttelse af kulturarv, natur og miljø.

Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, medmindre Miljø- og Fødevarerklagenævnet bestemmer andet, jf. råstoflovens § 26 b, stk. 8.

Afgørelsen kan påklages af adressaten for afgørelsen, offentlige myndigheder, en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker, lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen, landsdækkende og lokale foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser, DI, Danmarks Rederiforening, Danske Råstoffer, Danmarks Fiskeriforening og enhver med individuel væsentlig interesse i afgørelsen, jf. råstoflovens § 26 a, stk. 1 og 2.

Klagefristen er 4 uger fra offentliggørelsen af afgørelsen, jf. råstoflovens § 26 b, stk. 1. Klagefristen udløber således den 31. marts 2025. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klage skal ske via Klageportalen, som man finder et link til på forsiden af Miljø- og fødevarerklagenævnets hjemmeside <https://naevneneshus.dk>. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges på www.borger.dk eller www.virk.dk som normalt, typisk med MitID.

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. Hvis Miljøstyrelsen fastholder afgørelsen, sender Miljøstyrelsen klagen videre til behandling i nævnet via klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når man klager, skal der betales et gebyr. Når man klager, skal der betales et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016 niveau), jf. lov om Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen. Gebyret tilbagebetales, hvis klageren får helt eller delvist medhold. Vejledning om klage regler og gebyrordning kan findes på Miljø- og Fødevarerklagenævnets hjemmeside <https://naevneneshus.dk>.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Der er adgang til at indbringe denne afgørelse for domstolene. Hvis afgørelsen ønskes indbragt, skal sagen anlægges inden 6 måneder fra meddelelsen eller offentliggørelsen af afgørelsen, jf. råstoflovens § 43. På www.domstol.dk kan der findes vejledning om at anlægge en retssag ved domstolene

5.1. Underrettelse

Myndigheder og organisationer på e-postlisten har modtaget en kopi af afgørelsen.

Afgørelsen er offentliggjort på Miljøstyrelsens hjemmeside under annonceringer

På vegne af Miljøstyrelsen

Sandra W. Thorsen

Erhverv

+45 51 20 68 07

sawth@mst.dk

Bilag 1 Områdespecifikke vilkår

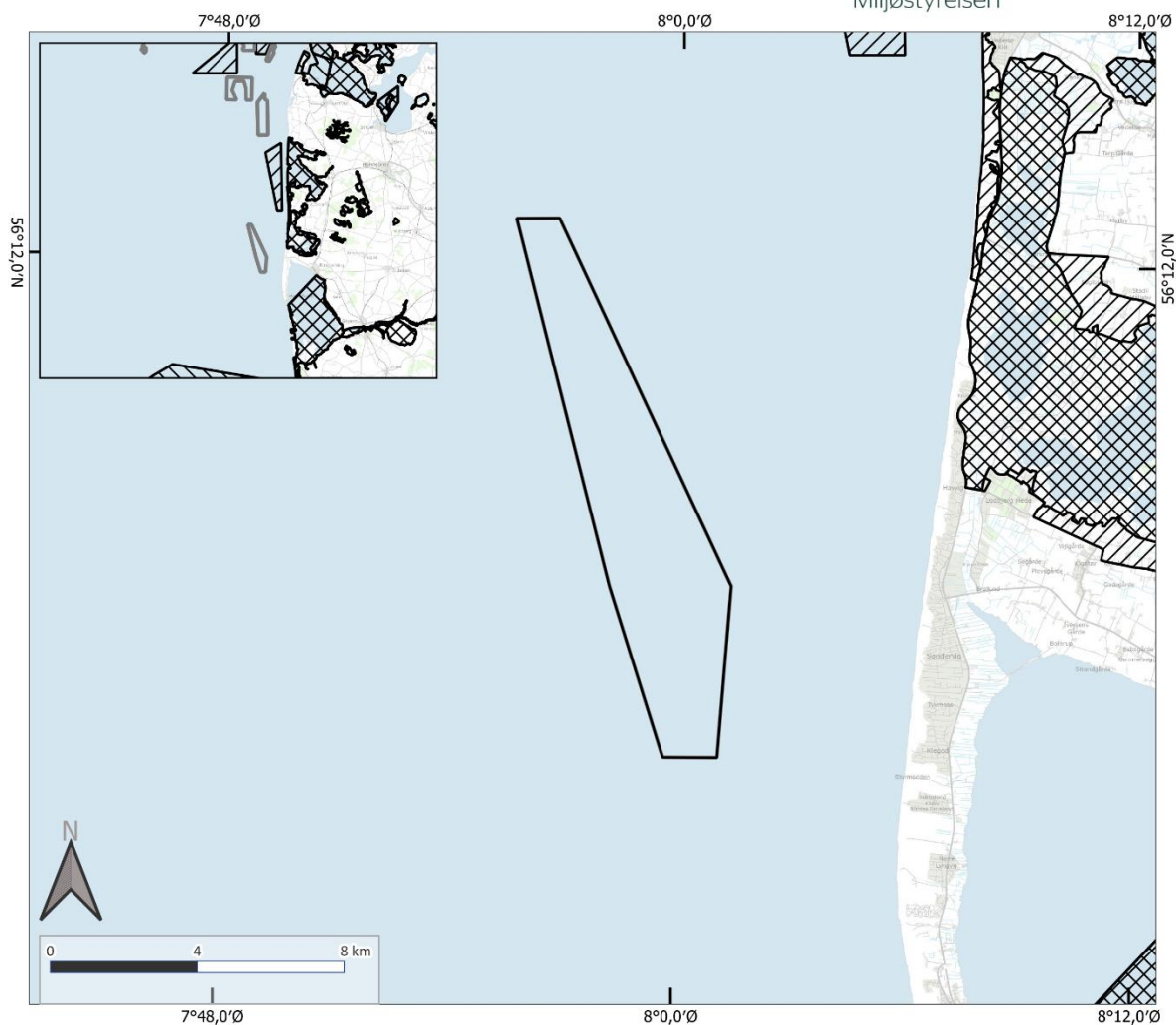
Samlet tilladt mængde i m³	Årlig tilladt mængde i m³	Andre vilkår
20.000.000 m ³	4.000.000 m ³	1. Det indvundne materiale i område 578-AA Husby Klit må alene anvendes til kystfodring på Lodbjerg-Nymindesgab fællesafalestrækning. 2. Indvindingen i området må kun ske ved slæbesugning. 3. Vilkår om midlertidig områdebegrænsning. Indtil slutundersøgelsen fra forrige tilladelse (NST 7323-00017) er modtaget og godkendt i Miljøstyrelsen, må der kun indvindes op til 4. mio. m³. Indvindingen må kun foregå centralt i området, således, at der holdes en afstand på 500 m til indvindingsområdets afgrænsning. 4. Vilkår om statusundersøgelse. Når der er indvundet mellem 9 og 11 mio. m³, skal der gennemføres en miljømæssig undersøgelse, som dokumenterer, at den hidtidige indvinding ikke har haft væsentlige miljømæssige effekter, der afviger fra miljøkonsekvensvurderingens forudsætninger og vurderinger. Såfremt nyere batymetriske data indsamles, bedes disse data indgå i afrapporteringen af statusundersøgelsen. Undersøgelsesplanen skal godkendes af Miljøstyrelsen inden statusundersøgelsen kan igangsættes. 5. Vilkår om slutundersøgelse. Når indvindingen i området er endeligt afsluttet for denne tilladelse, skal tilladelsesindehaveren gennemføre en samlet undersøgelse og vurdering af indvindingens fysiske og miljømæssige effekter på indvindingsområdet og påvirkningszonen. Sammenligningsgrundlaget for undersøgelsen er områdets tilstand som dokumenteret i ansøgningen med bilag, samt miljøundersøgelser fra indvindingsområdets tidligere udlægning. Undersøgelsen og vurderingen skal godkendes af Miljøstyrelsen. Opmålingsprogram m.m. skal godkendes af Geodatastyrelsen, og programmet skal godkendes inden opmålingen finder sted.

Bilag 2 Kortbilag: Områdeafgrænsning

Bygherreområde 578-AA Husby Klit

Miljø- og
Ligestillingsministeriet
Miljøstyrelsen

Beliggende i Nordsøen.

Indvindingsområdet er begrænset af rette linjer mellem følgende punkter, anført som geografiske koordinater (WGS 84):

Signaturforklaring:

578-AA Bygherreområde

Andre indvindingsområder

Natura 2000: Habitatområder

Natura 2000: Fuglebeskyttelse

N. Bredde Ø. Længde

56°4,75' 7°59,70'

56°4,76' 8°1,12'

56°7,27' 8°1,43'

56°12,63' 7°56,79'

56°12,62' 7°55,67'

56°7,25' 7°58,24'